

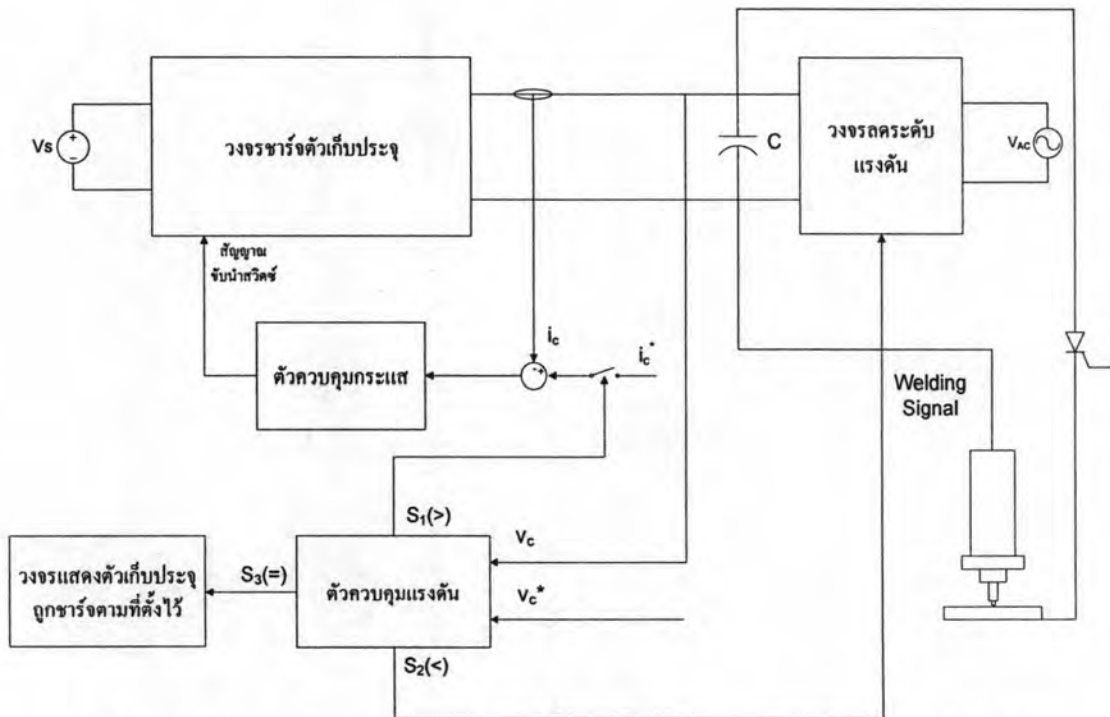
บทที่ 3

การออกแบบอุปกรณ์การทดลองเชื่อมสตัดแบบใช้การดิสชาร์จจากตัวเก็บประจุ

ในบทนี้จะกล่าวถึงการออกแบบอุปกรณ์การเชื่อมสตัดและการออกแบบการทดลองการเชื่อมสตัด เพื่อใช้ในการทดสอบอุปกรณ์และใช้พิจารณาผลของค่าพารามิเตอร์ที่เกี่ยวกับการเชื่อม

3.1 บล็อกไดอะแกรมอุปกรณ์การเชื่อมสตัดแบบใช้การดิสชาร์จจากตัวเก็บประจุ

อุปกรณ์การเชื่อมสตัดประกอบด้วยแหล่งจ่ายไฟการเชื่อมสตัดและปืนเชื่อมสตัด โดยตัวอุปกรณ์มีรูปแบบการทำงานดังรูปที่ 3.1

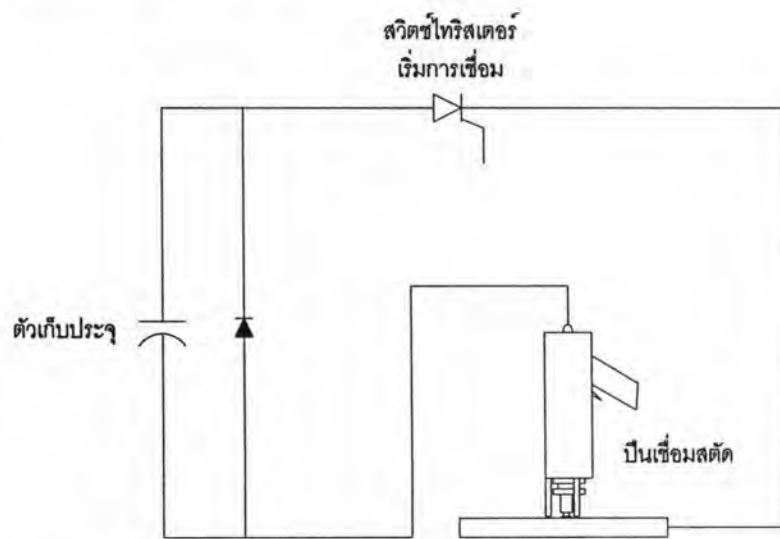
รูปที่ 3.1 บล็อกไดอะแกรมอุปกรณ์การเชื่อมสตัดแบบใช้การดิสชาร์จจากตัวเก็บประจุ

แหล่งจ่ายไฟการเชื่อมสตัดทำหน้าที่ควบคุมแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุให้เป็นไปตามที่ต้องการ การทำงานของแหล่งจ่ายไฟการเชื่อมสตัดประกอบด้วยวงจรชาร์จตัวเก็บประจุ ทำหน้าที่ชาร์จตัวเก็บประจุจนมีระดับแรงดันตามที่ต้องการ วงจรลดระดับแรงดัน ทำหน้าที่ลดระดับแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุในกรณีที่ต้องการลดแรงดันการเชื่อมและทำให้แรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุมีค่าเป็นศูนย์ในกรณีที่ไม่มีการใช้งาน และวงจรควบคุมทำหน้าที่ควบคุมแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุให้มีค่าตามที่ปรับตั้งไว้ และทำหน้าที่ควบคุมลำดับการทำงานของอุปกรณ์การเชื่อมสตัด

นอกจากตัวควบคุมแรงดันแล้วแหล่งจ่ายไฟยังมีตัวควบคุมการทำงานคอยลำดับการทำงานในกระบวนการเชื่อมสตัดได้แก่การรับสัญญาณและควบคุมปืนเชื่อมสตัด การขั้บนำสวิทช์ไทรสเตอร์ และการลำดับการทำงานของแหล่งจ่ายไฟ

3.2 การกำหนดค่าพารามิเตอร์และการเลือกอุปกรณ์การเชื่อมสตัดแบบใช้การดิสชาร์จจากตัวเก็บประจุ

ในที่นี้จะเสนอการกำหนดค่าพารามิเตอร์ที่ใช้ในกระบวนการเชื่อมสตัดได้แก่ ความจุไฟฟ้าที่ใช้ในการเชื่อม และการเลือกอุปกรณ์การทำงานการเชื่อมสตัดแบบใช้การดิสชาร์จจากตัวเก็บประจุ อันได้แก่ สวิทช์ไทรสเตอร์และปืนเชื่อมสตัด (รูปที่ 3.2)

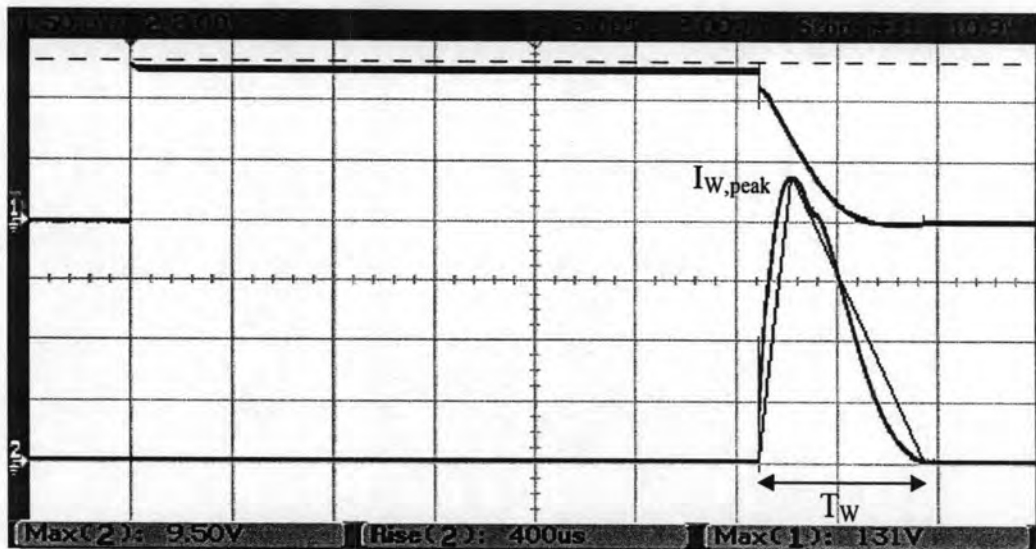

รูปที่ 3.2 อุปกรณ์การทำงานของอุปกรณ์เชื่อมสตัดแบบใช้การดิสชาร์จจากตัวเก็บประจุ

การทำงานของอุปกรณ์การเชื่อมสตัดแบบใช้การดิสชาร์จจากตัวเก็บประจุ ตัวเก็บประจุทำหน้าที่เก็บพลังงานไฟฟ้าและสร้างพัลส์กระแสที่ใช้ในการเชื่อม สวิทช์ไทรสเตอร์ทำหน้าที่ต่อวงจรโหลดการเชื่อมกับตัวเก็บประจุเพื่อทำให้เกิดการดิสชาร์จ ปืนเชื่อมสตัดทำหน้าที่ขั้บตันสลักเกลียวลงบนแผ่นโลหะฐานเพื่อให้เกิดการอาร์คและเชื่อมติด และไดโอดป้องกันทำหน้าที่ป้องกันตัวเก็บประจุถูกไบแอสย้อนกลับทั้งขณะชาร์จตัวเก็บประจุและขณะดิสชาร์จตัวเก็บประจุ กระบวนการเชื่อมสตัดจะใช้การต่อขั้วตรง (straight polarity) โดยต่อกาวัดการเชื่อมกับแผ่นโลหะฐานไว้ที่ขั้วบวก และต่อปืนเชื่อมสตัดกับเกลียวไว้ที่ขั้วลบ

3.2.1 การกำหนดค่าความจุไฟฟ้า

การกำหนดค่าความจุไฟฟ้าที่ใช้ในการเชื่อมสตัดแบบใช้การดิสชาร์จจากตัวเก็บประจุ จะพิจารณาจากค่าความจุไฟฟ้าที่ได้จากเครื่องเชื่อมสตัด Köco KST8 ดังนี้

รูปที่ 3.3 กราฟแรงดัน-กระแสที่ได้จากการเชื่อมสตัดแบบใช้การดิสชาร์จจากตัวเก็บประจุ

จากรูปที่ 3.3 ค่ากระแสการเชื่อมจะถูกนำมาพิจารณาค่าประจุไฟฟ้าที่ได้จากการดิสชาร์จ โดยการประมาณเป็นกราฟสามเหลี่ยม ค่าประจุไฟฟ้าที่ได้จากการเชื่อมสามารถพิจารณาได้จากสมการ

$$Q = \frac{1}{2} I_{W,peak} T_W$$

และสามารถคำนวณค่าความจุไฟฟ้าได้จากสมการ

$$C = \frac{Q}{V_C}$$

จากรูปแสดงการเชื่อมที่ค่าแรงดัน $V_C = 124 \text{ V}$ ได้กระแสการเชื่อม $I_{W,peak} = 5737 \text{ A}$ และคาบการไหลของกระแส $T_W = 3.24 \text{ ms}$ ได้ว่า

$$\begin{aligned} Q &= \frac{1}{2} \cdot (5737 \text{ A}) \cdot (3.24 \text{ ms}) \\ &= 9.29 \text{ c} \end{aligned}$$

และ

$$\begin{aligned} C &= \frac{9.29}{124} \\ &= 74,919 \mu\text{F} \end{aligned}$$

ค่าแรงดันที่ใช้ในการเชื่อมจะอยู่ระหว่าง 50-170 V

ในที่นี้เลือกใช้ค่าความจุไฟฟ้าขนาด 16,000 μF 250 VDC จำนวน 5 ตัว มีค่าความจุไฟฟ้ารวม 80,000 μF กำหนดค่าแรงดันการใช้งานไว้ที่ 70% ของค่าแรงดันพังทลาย โดยกำหนดค่าแรงดันการเชื่อมระหว่าง 0-170 V

3.2.2 การเลือกสวิตช์ไทรสเตอร์

สวิตช์ไทรสเตอร์มีพิกัดการทำงานหลายอย่างด้วยกัน ในการเลือกสวิตช์ไทรสเตอร์สำหรับการเชื่อมสตัดแบบใช้การดิสนาร์จจากตัวเก็บประจุ จะพิจารณาจากพิกัดทนแรงดันไปหน้าและพิกัดทนแรงดันย้อนกลับ $V_{DRM,RRM}$ พิกัดกระแสเสิร์จ I_{TSM} พิกัดพิวส์ I^2t

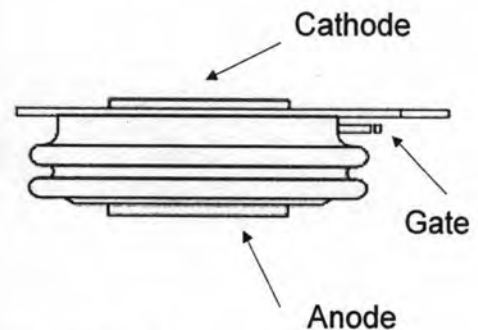
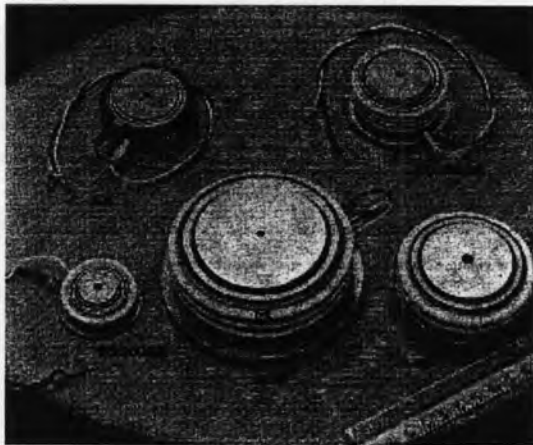
ตารางที่ 3.1 พิกัดที่ได้จากการทดสอบและพิกัดการใช้งานสวิตช์ไทรสเตอร์

พิกัดสวิตช์ไทรสเตอร์	พิกัดใช้งานสูงสุด	พิกัดเลือกใช้งาน
$V_{DRM,RRM}$ (V)	170	250
I_{TSM} (A)	8808	8808
I^2t (A ² S)	135×10^3	270×10^3

ในที่นี้เลือกใช้สวิตช์ไทรสเตอร์แบบ Hockey-Puk เบอร์ ST330C12C มีพิกัดการทำงานดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 พิกัดการใช้งานสวิตช์ไทรสเตอร์แบบ Hockey-Puk เบอร์ ST330C12C

$V_{DRM,RRM}$ (V)	di_T/dt (A/S)	I_{TSM} (A)	I^2t (A ² S)
1200	1000	9000	405×10^3

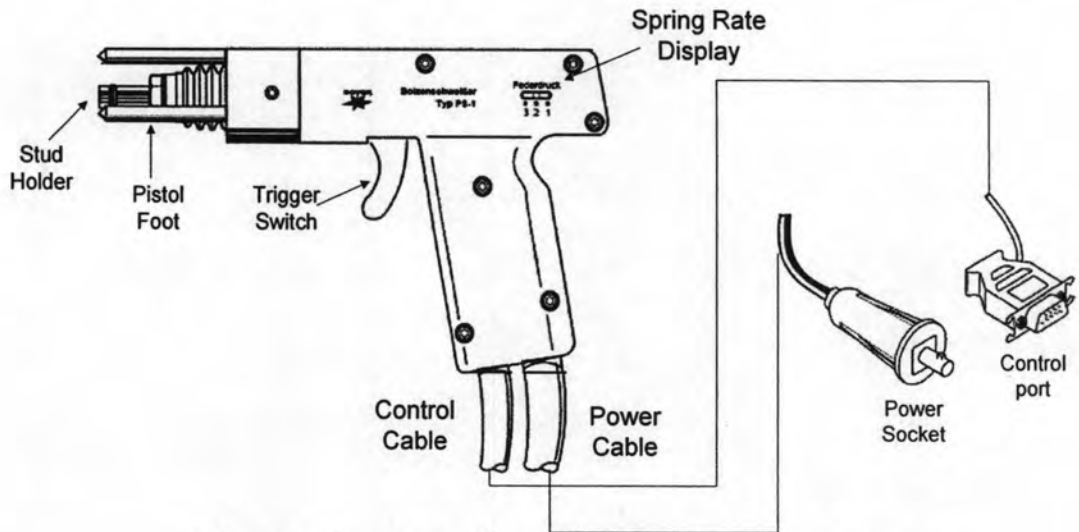

รูปที่ 3.4 สวิตช์ไทรสเตอร์แบบ Hockey-Puk

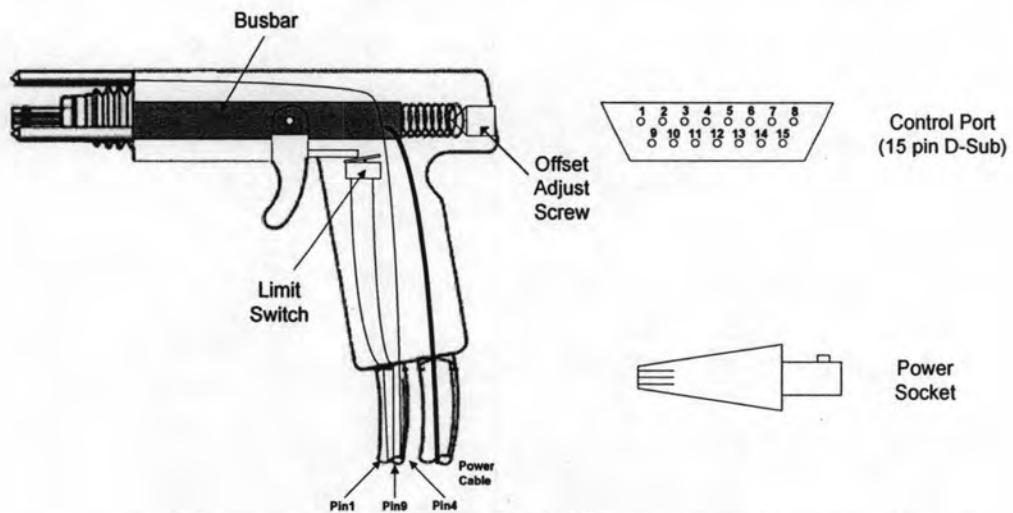
โดยส่วนใหญ่สวิตช์ไทรสเตอร์แบบ Hockey-Puk (รูปที่ 3.4) จะมีพิกัดทนแรงดันไปหน้า-ย้อนกลับ $V_{DRM,RRM}$ ดังนั้นพิกัดกระแสเสิร์จและพิกัดพิวส์จึงมีความสำคัญในการเลือกใช้สวิตช์ไทรสเตอร์

3.2.3 ปืนเชื่อมสตัด

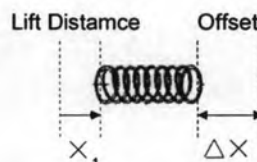
ปืนเชื่อมสตัดเป็นอุปกรณ์สำหรับจับและขับเคลื่อนสลักเกลียวไปติดกับแผ่นโลหะฐาน ในที่นี้ จะใช้ปืนเชื่อมสตัดของบริษัท Soyer รุ่น PS-1 ที่ใช้สำหรับกระบวนการเชื่อมสตัดแบบเริ่มต้นเว้นช่องว่าง (initial gap) โดยปืนเชื่อมสตัดมีการทำงานดังรูปที่ 3.5

รูปที่ 3.5 ปืนเชื่อมสตัดและหัวสายเชื่อมต่อของบริษัท Soyer รุ่น PS-1

รูปที่ 3.6 กลไกการทำงานภายในปืนเชื่อมสตัดของบริษัท Soyer รุ่น PS-1

รูปที่ 3.7 ระยะออฟเซตและระยะยกของสปริง

จากรูปแสดงป็นเชื่อมสตั๊ดจากบริษัท Soyer รุ่น PS-1 ตัวป็นเชื่อมสตั๊ดจะใช้การงัดโกเพื่อตั้งตัวจับสลักเกลียว (stud holder) แทนการใช้ชุดลวดโซลินอยด์ (รูปที่ 3.6) สปริงที่ใช้ขันตัวจับสลักเกลียวมีค่าคงตัวสปริง $k = 2.34 \text{ kN/m}$ ขณะงัดโกปลายหัวต่อ (tip) จะถูกยกขึ้นจากแผ่นโลหะฐานประมาณ 4 มิลลิเมตร สลักเกลียวจะถูกขันด้นลงบนแผ่นโลหะฐานหลังงัดโกป็นเชื่อมจนสุด ตัวป็นเชื่อมสตั๊ดสามารถปรับระยะออฟเซต ΔX ได้ 3 ระดับ (รูปที่ 3.7) ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ระดับการตั้งแรงสปริง

ระดับการตั้งแรงสปริง	ระยะออฟเซต ΔX (mm)
1	0
2	5
3	10

ในการรับสัญญาณจากป็นเชื่อมสตั๊ด ตัวป็นเชื่อมจะตรวจจับการวางป็นเชื่อมสตั๊ดลงบนแผ่นโลหะฐาน (lay check) โดยการรับสัญญาณจากขาป็นเชื่อมและส่งไปยังพอร์ตควบคุม (control port) ตัวลิมิตสวิตช์ภายในจะตรวจจับการเหนียวโกป็นเชื่อมสตั๊ด (trigger) เมื่อโกป็นเชื่อมถูกงัดจนสุดและสลักเกลียวเริ่มถูกขันด้นลงมาตัวลิมิตสวิตช์จะถูกต่อวงจร สัญญาณขาออกจากลิมิตสวิตช์จะถูกส่งไปยังพอร์ตควบคุม

ป็นเชื่อมสตั๊ดสามารถเชื่อมสลักเกลียวได้ตั้งแต่ขนาด M2-M8 โดยสามารถใช้กับสลักเกลียวชนิดที่เป็นเหล็ก สเตนเลส อลูมิเนียมและทองเหลือง

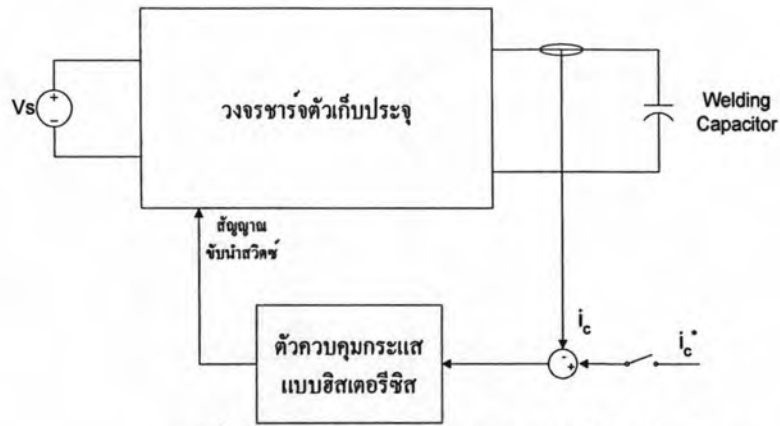
3.3 วงจรแหล่งจ่ายไฟการเชื่อมสตั๊ดแบบใช้การดิสชาร์จจากตัวเก็บประจุ

ในที่นี้จะกล่าวถึงวงจรการทำงานของแหล่งจ่ายไฟการเชื่อมสตั๊ดแบบใช้การดิสชาร์จจากตัวเก็บประจุประกอบด้วยวงจรชาร์จตัวเก็บประจุ วงจรลดระดับแรงดัน วงจรขั้วนำสวิตช์ไทรสเตอร์ และวงจรตรวจจับสถานะป็นเชื่อมสตั๊ด

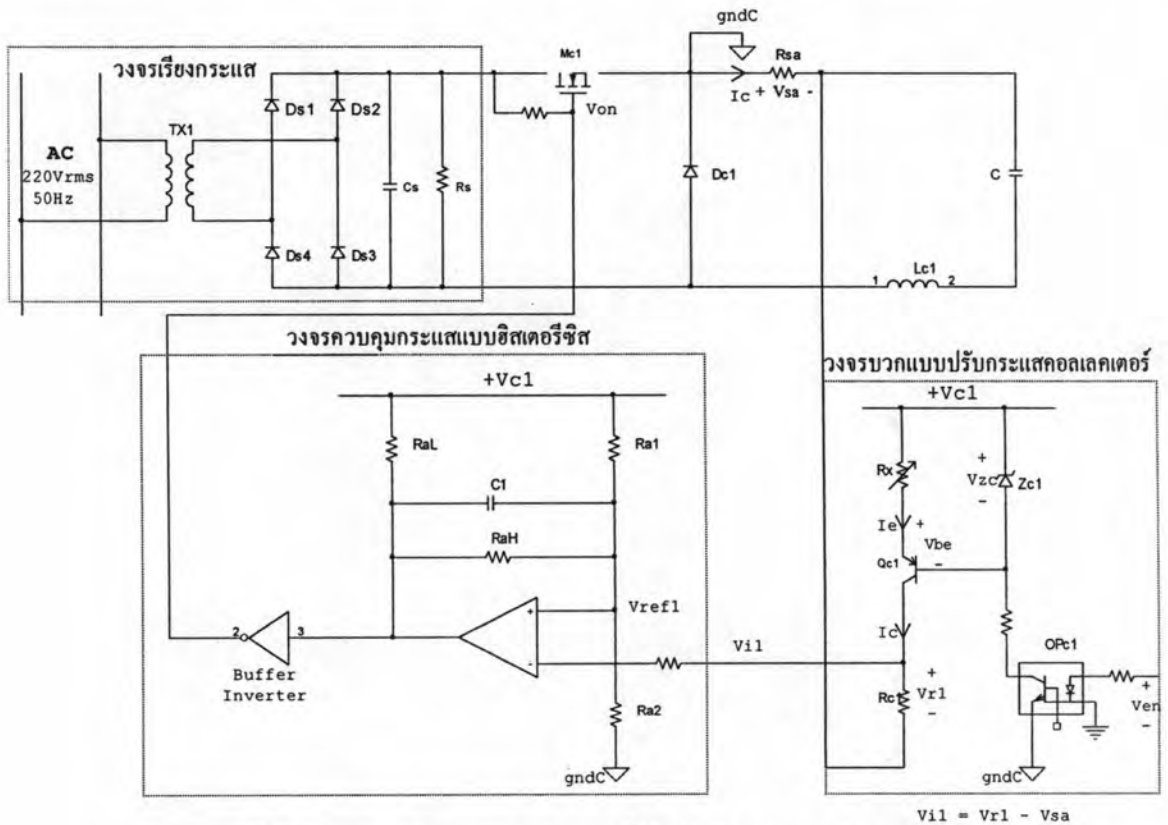
3.3.1 วงจรชาร์จตัวเก็บประจุ

การเชื่อมสตั๊ดแบบใช้การดิสชาร์จจากตัวเก็บประจุจำเป็นต้องมีการชาร์จตัวเก็บประจุและการควบคุมแรงดัน อย่างไรก็ตามโหลดตัวเก็บประจุขนาดใหญ่จะมีลักษณะลัดวงจร ขณะเริ่มต้นชาร์จตัวเก็บประจุ จึงจำเป็นต้องมีการควบคุมกระแสขณะชาร์จตัวเก็บประจุ ในที่นี้จะใช้วงจรสวิตช์ควบคุมกระแส และตัวควบคุมกระแสแบบฮิสเทอรีซิสในการชาร์จตัวเก็บประจุ เพื่อเก็บพลังงานไฟฟ้าสำหรับการเชื่อมสตั๊ด (รูปที่ 3.8)

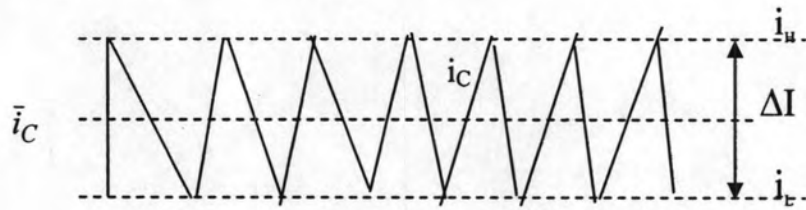
รูปที่ 3.8 บล็อกไดอะแกรมวงจรชาร์จตัวเก็บประจุ

รูปที่ 3.9 วงจรสวิตช์ควบคุมกระแสที่ใช้ตัวควบคุมแบบฮิสเทอรีซิส

รูปที่ 3.9 แสดงวงจรชาร์จตัวเก็บประจุที่ใช้ตัวควบคุมกระแสแบบฮิสเทอรีซิส ภาคกำลัง เป็นวงจรสวิตช์ควบคุมกระแสคล้ายวงจรทอนระดับ สวิตช์ M_{C1} ทำหน้าที่ควบคุมกระแสที่ไหลเข้า ตัวเก็บประจุ ตัวเหนี่ยวนำ L_{C1} ทำหน้าที่ดึงกระแสไหลเข้าตัวเก็บประจุไม่ให้เปลี่ยนแปลงเร็วเกินไป และไดโอด D_{C1} ทำหน้าที่เป็นทางผ่านให้กระแสในตัวเหนี่ยวนำไหลต่อเนื่อง (freewheel) ขณะ สวิตช์ M_{C1} เปิดวงจร ตัวต้านทานค่าเล็ก R_{SA} ใช้ส่งกระแสไหลเข้าตัวเก็บประจุเพื่อส่งไปให้ตัว ควบคุม

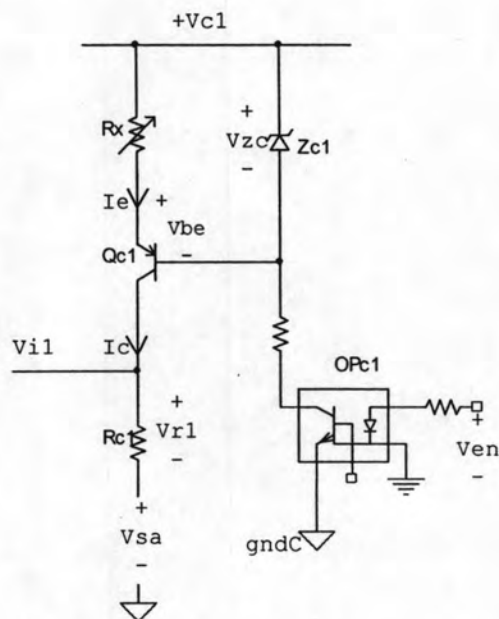
3.3.1.1 การควบคุมกระแสแบบฮิสเตอรีซิส

รูปที่ 3.10 การควบคุมกระแสแบบฮิสเตอรีซิส

รูปที่ 3.10 แสดงการควบคุมกระแสแบบฮิสเตอรีซิส กระแสซาร์จตัวเก็บประจุ i_c ที่ไหลผ่านความต้านทาน R_{SA} จะถูกควบคุมให้ไหลในช่วงแถบฮิสเตอรีซิส ΔI ค่าหนึ่ง [9] เริ่มแรกสวิตช์ M_{C1} จะถูกไบแอสให้ต่องจร กระแสไหลเข้าตัวเก็บประจุจะมีค่าเพิ่มขึ้น เมื่อกระแสซาร์จตัวเก็บประจุมีค่าสูงกว่าค่ากระแสขอบบน I_H แล้ว สวิตช์ M_{C1} จะถูกหยุดขับนำ กระแสซาร์จตัวเก็บประจุ i_c จะมีค่าลดลง จนกระทั่งเมื่อกระแสซาร์จตัวเก็บประจุมีค่าต่ำกว่าค่า กระแสขอบล่าง I_L สวิตช์ M_{C1} จะถูกขับนำใหม่ เพื่อให้กระแสซาร์จประจุ i_c เพิ่มขึ้น ในการควบคุมกระแสแบบฮิสเตอรีซิสกระแสไหล i_c จะไหลอยู่ในช่วงใดช่วงหนึ่ง และได้กระแสซาร์จประจุเฉลี่ยตามสมการ

$$\bar{i}_C = \frac{I_H + I_L}{2}$$

รูปที่ 3.11 วงจรบวกแบบปรับกระแสคอลเล็กเตอร์

3.3.1.2 วงจรบวกแบบปรับกระแสคอลเล็กเตอร์

วงจรบวกแบบปรับกระแสคอลเล็กเตอร์จะทำหน้าที่กำหนดออฟเซตการสุ่มกระแส วงจรทำงานโดยการคงค่าแรงดันตกคร่อมความต้านทานที่ขาเบสของทรานซิสเตอร์ไบโพลาร์ Q1 โดยใช้ไดโอดซีเนอร์ Z_{C1} ค่าแรงดันตกคร่อมความต้านทานปรับค่าได้ R_x จะถูกคงค่าเป็น $V_{ZC} - V_{BE}$ การปรับความต้านทานปรับค่าได้ R_x จะส่งผลให้กระแสอิมิตเตอร์ของทรานซิสเตอร์ Q_{C1} เปลี่ยนแปลงเป็นผลให้กระแสคอลเล็กเตอร์ที่ผ่านความต้านทาน R_{C1} มีค่าเปลี่ยนแปลงตาม กระแสคอลเล็กเตอร์จะไหลผ่านความต้านทาน R_{C1} ผ่านความต้านทานค่าต่ำ R_{SA} และไหลลงกราวด์ในวงจรชาร์จตัวเก็บประจุ ค่าแรงดันขาเข้าของวงจรมิตต์ทริกเกอร์ (V_{H1}) มีค่า

$$V_{H1} = V_{r1} - V_{SA}$$

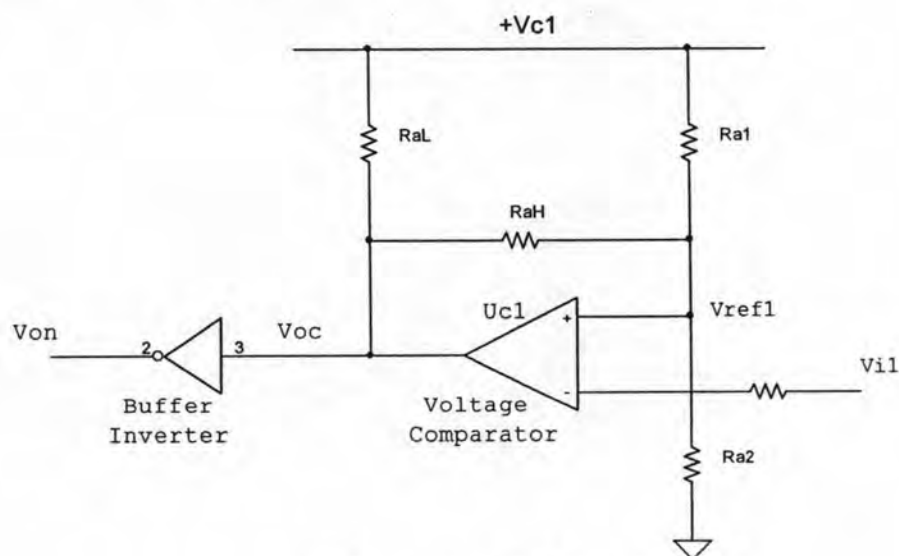
$$\text{เมื่อ } V_{r1} \text{ คือแรงดันตกคร่อมตัวต้านทาน } R_{C1} \text{ มีค่า } V_{r1} = (V_Z - V_{BE}) \cdot \frac{R_{C1}}{R_x}$$

$$V_{SA} \text{ คือแรงดันสุ่มกระแสชาร์จตัวเก็บประจุ มีค่า } V_{SA} = I_C \cdot R_{SA}$$

ในที่นี้ตัวเชื่อมโยงผ่านแสง OP_{C1} จะทำหน้าที่กำหนดการทำงานของวงจรวกและการไหลของกระแสชาร์จประจุในวงจรชาร์จตัวเก็บประจุ โดยรับสัญญาณมาจากตัวควบคุมแรงดัน

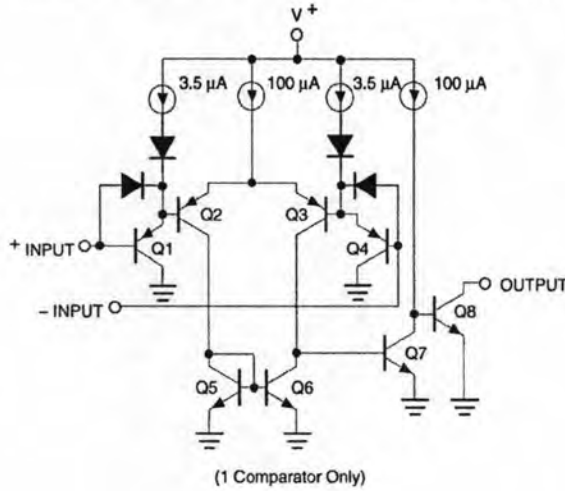
3.3.1.3 วงจรควบคุมกระแสแบบฮิสเตอร์ซิส

ในการควบคุมกระแสชาร์จประจุ I_C ให้อยู่ภายในแถบฮิสเตอร์ซิส จะใช้วงจรมิตต์ทริกเกอร์รับค่าแรงดันสุ่มกระแส V_i ที่ได้จากวงจรวก ตัวมิตต์ทริกเกอร์จะนำค่าแรงดันขาเข้า V_i ไปเปรียบเทียบกับค่าแรงดันอ้างอิง V_{REF1} ที่มีลักษณะเป็นแบบฮิสเตอร์ซิส เพื่อกำหนดการทำงานของทรานซิสเตอร์ M1 โดยวงจรมิตต์ทริกเกอร์จะทำงาน ดังรูปที่ 3.12

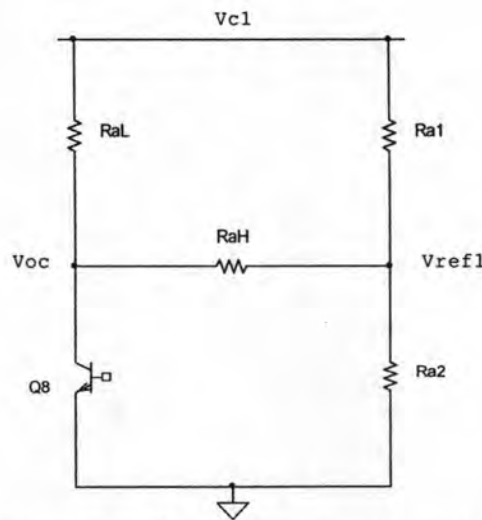

รูปที่ 3.12 วงจรมิตต์ทริกเกอร์

จากรูปแรงดันขาเข้า (V_{i1}) ที่ได้จากวงจรบวกจะถูกส่งให้ขาลบของตัวเปรียบเทียบแรงดัน (voltage comparator) U_{C1} (รูปที่ 3.13) เพื่อนำค่าแรงดันขาเข้าไปเปรียบเทียบกับค่าแรงดันอ้างอิง V_{REF1} เนื่องจากวงจรด้านบวกของตัวเปรียบเทียบแรงดันจะเป็นแบบเปิดวงจรที่ขาคอลเล็กเตอร์ (open collector) จึงจำเป็นต้องมีตัวต้านทาน R_{aL} ต่อกับไฟเลี้ยง V_{C1} เพื่อให้เกิดการไหลของกระแสที่ขาออกของตัวเปรียบเทียบแรงดัน (V_{OC})

รูปที่ 3.13 วงจรภายในของตัวเปรียบเทียบแรงดัน U_{C1} (ทรานซิสเตอร์ขาออก Q8 ถูกเปิดวงจรที่ขาคอลเล็กเตอร์ (open collector))

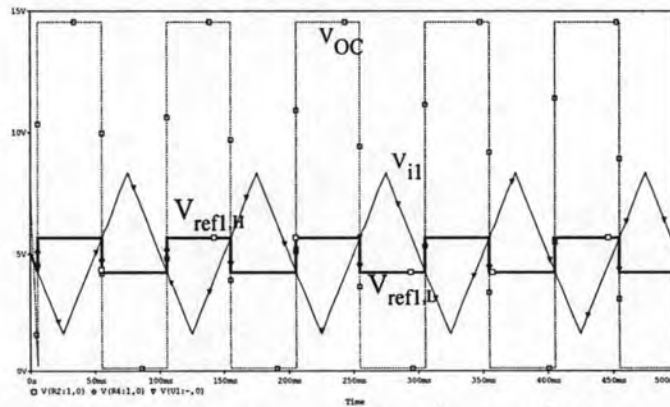
รูปที่ 3.14 วงจรสมมูลที่ได้จากวงจรมิติตรีเกอร์ในรูปที่ 3.12

รูปที่ 3.14 เป็นวงจรสมมูลที่ได้จากวงจรในรูปที่ 3.12 Q8 คือทรานซิสเตอร์ขาออกของตัวเปรียบเทียบแรงดัน U_{C1} จากรูปที่ 3.12 จะเห็นได้ว่าการป้อนกลับไปยังขาไม่กลับเฟสของตัวเปรียบเทียบแรงดัน U_{C1} เป็นผลให้ค่าแรงดันเปรียบเทียบ V_{REF1} มีค่าเปลี่ยนแปลงไปตามค่าแรงดันขาออก V_{OC} ขณะที่แรงดันขาออกมีค่าเป็นลอจิกสูง ($V_{OC} = V_{C1}$) ทรานซิสเตอร์ขาออก Q8 จะถูกเปิดวงจร เป็นผลให้ตัวต้านทาน R_{a1} ถูกต่อขนานโดยตัวต้านทาน R_{aH} และ R_{aL} และความต้านทานแบ่งแรงดัน R_{a1} ที่ขาแรงดันไม่กลับเฟสมีค่าเปลี่ยนแปลงเป็น $R_{a1}' = R_{a1} // (R_{aH} + R_{aL})$ และแรงดัน V_{REF1} ที่ขาไม่กลับเฟสของตัวเปรียบเทียบแรงดัน U_{C1} จะมีค่าเป็น

$V_{REF1,H} = \frac{R_{a2}}{R_{a1} + R_{a2}} \cdot V_{C1}$ และขณะที่แรงดันขาออกของตัวเปรียบเทียบแรงดัน V_{C1} มีค่าเป็นลอจิกต่ำ (Low) ทรานซิสเตอร์ขาออก Q8 จะอิ่มตัว เป็นผลให้ความต้านทาน R_{aH} และ R_{aL} เสมือนถูกต่อลงกราวด์ ในที่นี้ความต้านทาน R_{a2} จะถูกต่อขนานโดยความต้านทาน R_{aH} ได้ว่า $R_{a2}' = R_{a2} // R_{aH}$ และแรงดัน V_{REF1} ที่ขาไม่กลับเฟสจะเปลี่ยนแปลงเป็น $V_{REF1,L} = \frac{R_{a2}'}{R_{a1} + R_{a2}'} V_{C1}$ (ตารางที่ 3.4)

ตารางที่ 3.4 การเปลี่ยนแปลงแรงดันอ้างอิง V_{REF1} เนื่องจากการป้อนกลับ

$V_{oc} - \text{high}$	$V_{oc} - \text{low}$
$R_{a1}' = \frac{1}{\frac{1}{R_{a1}} + \frac{1}{R_{aH} + R_{aL}}}$	$R_{a2}' = \frac{1}{\frac{1}{R_{a2}} + \frac{1}{R_{aH}}}$
$V_{ref1,H} = \frac{R_{a2}}{R_{a1}' + R_{a2}} V_{C1}$	$V_{ref1,L} = \frac{R_{a2}'}{R_{a1} + R_{a2}'} V_{C1}$

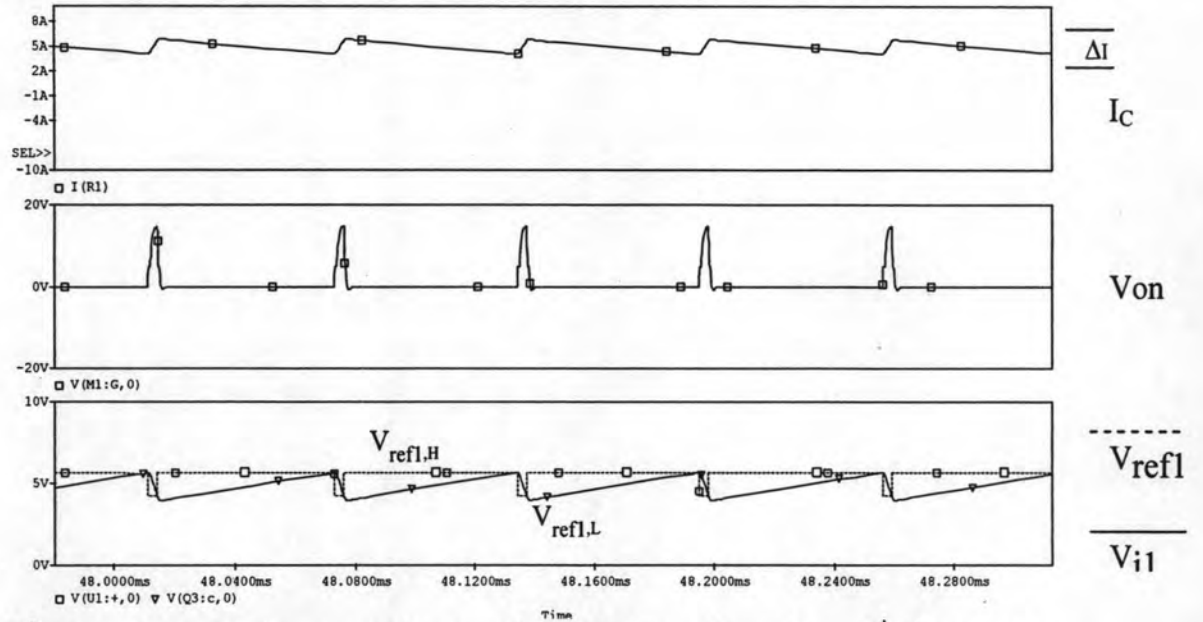

รูปที่ 3.15 แรงดันขาออกของวงจรมิตต์ทริกเกอร์ในรูปที่ 3.12 (เมื่อมีการใส่แรงดันขาเข้าแบบสามเหลี่ยมเข้าไป (เส้นปกติ) แทนแรงดันขาเข้า V_{i1} (เส้นทึบ) แทนแรงดันอ้างอิง V_{REF1} (เส้นประ) แทนแรงดันขาออก V_{OC})

จากรูปที่ 3.15 จะเห็นได้ว่าแรงดัน V_{REF1} มีค่าเปลี่ยนแปลงตามแรงดันขาออก V_{OC} ของวงจรมิตต์ทริกเกอร์ เมื่อแรงดันขาออกมีค่าเป็นลอจิกต่ำ (Low) แรงดัน V_{REF1} จะมีค่าเป็น $V_{REF1} = V_{REF1,L}$ และเมื่อแรงดันขาออกมีค่าเป็นลอจิกสูง (High) แรงดัน V_{REF1} จะมีค่าเป็น $V_{REF1} = V_{REF1,H}$

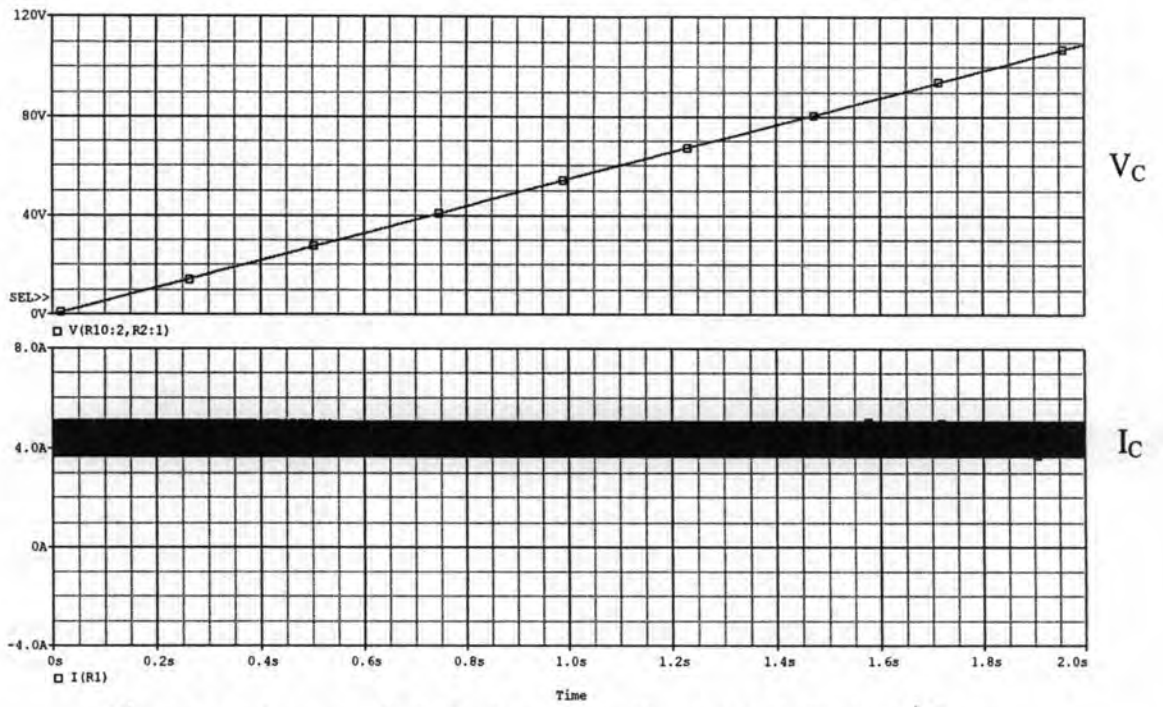
อนึ่งเกตอินเวอร์เตอร์ที่ขาออกของวงจรมิตต์ทริกเกอร์จะทำหน้าที่กลับลอจิกในการขับนำสวิตช์ MOSFET M_{C1} เนื่องจากการสุมกระแสมีลักษณะการสุมแบบลบ

3.3.1.4 ผลการจำลองรูปคลื่นกระแสที่ได้จากการควบคุมแบบฮิสเตอรีซิส

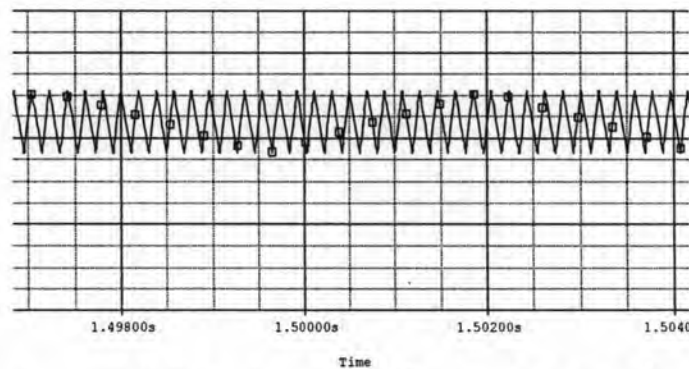

รูปที่ 3.16 กระแสขั้วประจุ i_c และสัญญาณขับนำสวิตช์ทรานซิสเตอร์ M_{C1} เมื่อมีการควบคุมกระแสแบบฮิสเตอรีซิส (กราฟบนแสดงกระแสขั้วประจุ i_c กราฟกลางแสดงสัญญาณขับนำสวิตช์ V_{ON} กราฟล่าง (เส้นประ) แสดงแรงดันอ้างอิง V_{REF1} (เส้นปกติ) แสดงแรงดันขาเข้าตัวเปรียบเทียบแรงดัน (V_{i1}))

รูปที่ 3.16 แสดงกระแสไหล i_c เมื่อมีการควบคุมกระแสแบบฮิสเตอรีซิส รูปกลางคือสัญญาณขับนำสวิตช์ M_{C1} ในวงจรขั้วเก็บประจุ (V_{ON}) จะเห็นได้ว่ากระแสขั้วเก็บประจุ i_c จะอยู่ในแถบฮิสเตอรีซิส ΔI ค่าหนึ่ง โดยกระแสจะมีค่าสูงขึ้นเมื่อแรงดันขาเข้า V_{i1} มีค่าสูงกว่าแรงดันเปรียบเทียบ $V_{REF1,H}$ และจะมีค่าต่ำลงเมื่อแรงดันขาเข้า V_{i1} มีค่าต่ำกว่าแรงดันเปรียบเทียบ $V_{REF1,L}$ เกตอินเวอร์เตอร์ที่ขาออกของวงจรมิตต์ทริกเกอร์จะทำหน้าที่กัลลอคจิสัญญาณขับนำให้เป็นตรงกันข้าม เนื่องจากกระแสที่ถูกสุ่มเข้ามามีค่าเป็นลบ ทำให้สัญญาณ V_{i1} ที่ได้จะมีลักษณะกลับเฟสกับสัญญาณกระแส นอกจากนี้เกตอินเวอร์เตอร์ยังทำหน้าที่เป็นบัฟเฟอร์เพื่อช่วยในการขับนำสวิตช์ M_{C1}

รูปที่ 3.17 กราฟกระแสชาร์จตัวเก็บประจุและแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุที่ได้จาก วงจรชาร์จตัวเก็บประจุ

รูปที่ 3.18 กราฟกระแสชาร์จตัวเก็บประจุ (ขยาย) ที่เวลา 1.5 วินาทีหลังเริ่มชาร์จตัวเก็บประจุ

รูปที่ 3.17 แสดงกราฟกระแสชาร์จประจุ I_C และแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ V_C เมื่อ กำหนดค่ากระแส $I_C = 4.5 \text{ A}$ ค่าความจุไฟฟ้า $C = 80,000 \text{ }\mu\text{F}$ แรงดันหม้อแปลง TX1 ด้านทุติยภูมิ 150 Vrms และกำหนดค่าความเหนี่ยวนำไฟฟ้าในวงจรชาร์จตัวเก็บประจุ (L_{C1}) เป็น 6.8 mH แถบสีดำที่เห็นในรูปด้านล่างคือแถบฮิสเตอร์ซิสของกระแสที่เกิดจากการสวิตช์ เห็นได้ว่ากระแสชาร์จประจุจะถูกควบคุมให้มีค่าคงที่ และแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุจะมีค่าเพิ่มขึ้นตามสมการ

$$V_C = \frac{i_C \cdot t}{C}$$

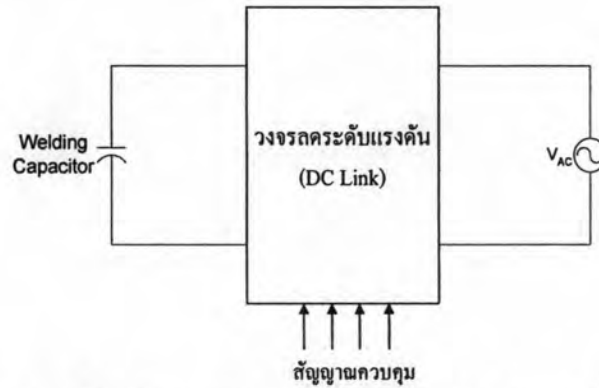
เมื่อ t คือเวลาเริ่มต้นชาร์จตัวเก็บประจุ

3.2.2 วงจรลดระดับแรงดัน

ในขณะที่ทำการเชื่อมสลักเกลียวอาจจำเป็นต้องมีการลดระดับแรงดันลงมา อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนชนิดหรือขนาดของสลักเกลียวที่ใช้เชื่อม หรือเนื่องจากแผ่นโลหะฐานที่ใช้

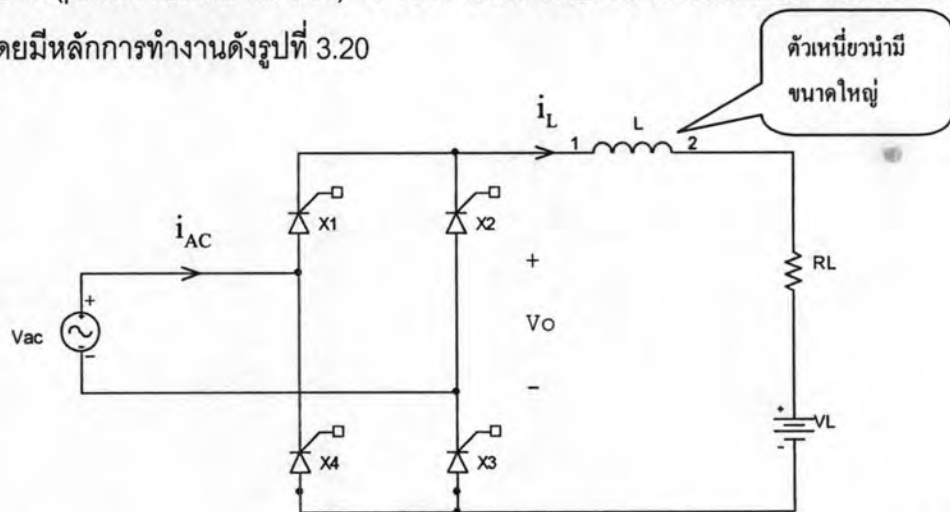
เชื่อมมีความหนาลดลง ในที่นี้การลดระดับแรงดันจะถูกกระทำผ่านวงจรเชื่อมต่อไฟตรง (DC Link) โดยวงจรจะทำหน้าที่ดึงพลังงานออกจากตัวเก็บประจุเมื่อต้องการลดระดับแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ และจะคืนพลังงานหลงเหลือในตัวเก็บประจุสู่ระบบไฟฟ้าเมื่อสิ้นสุดหรือไม่มีการใช้งานเครื่องเชื่อมสตัด (รูปที่ 3.19)

รูปที่ 3.19 บล็อกไดอะแกรมการลดระดับแรงดันผ่านการเชื่อมต่อไฟตรง

3.3.2.1 วงจรเรียงกระแสควบคุมเฟส

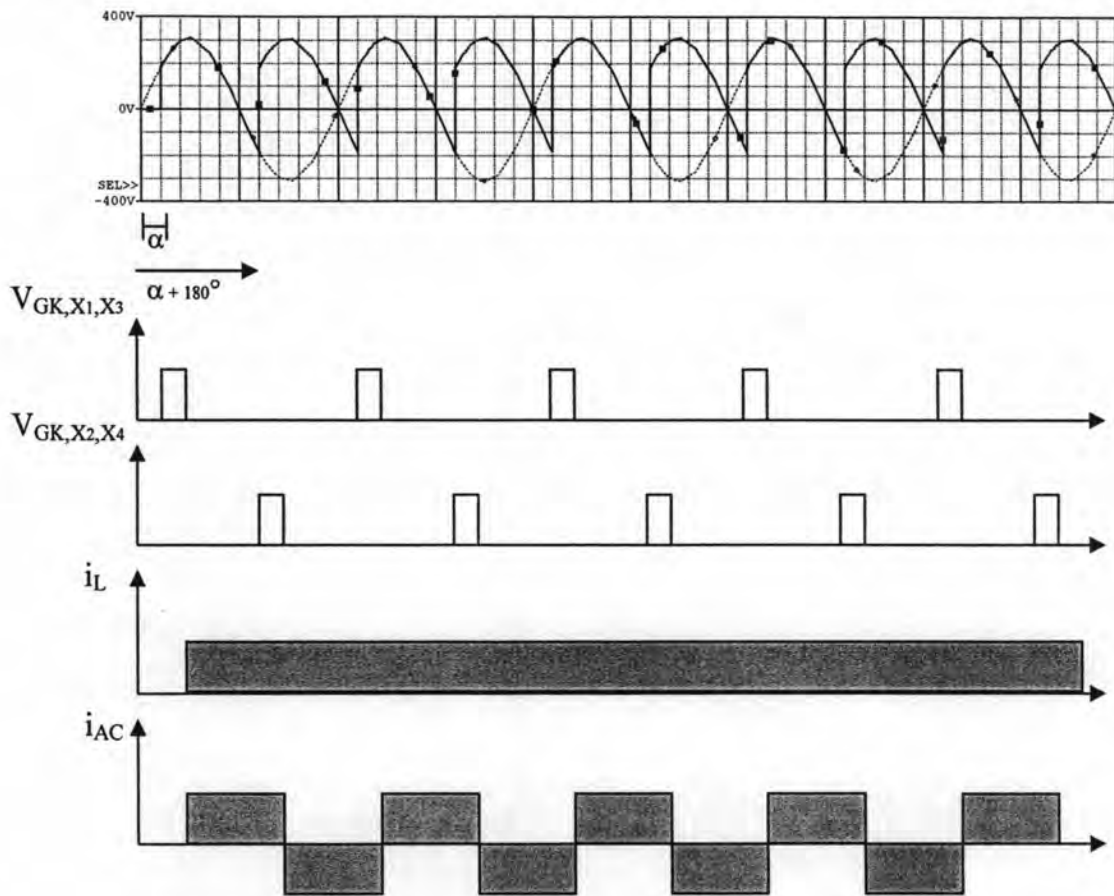
ในการออกแบบวงจรลดระดับแรงดันผ่านการเชื่อมต่อไฟตรง (DC Link) วงจรเรียงกระแสควบคุมเฟส (phase-control rectifier) จะทำหน้าที่ลดระดับแรงดัน และคืนพลังงานภายในตัวเก็บประจุ โดยมีหลักการทำงานดังรูปที่ 3.20

รูปที่ 3.20 วงจรเรียงกระแสควบคุมเฟส กำหนดทิศทางกระแส I_{AC} ไหลออกจากแหล่งจ่ายไฟสลับ

รูปที่ 3.20 แสดงวงจรเรียงกระแสควบคุมเฟส วงจรเรียงกระแสแบบใช้สวิตช์ไทรสเตอร์จะต่ออยู่ระหว่างแหล่งจ่ายไฟสลับและโหลดคือความต้านทาน R_L กับแหล่งจ่ายแรงดัน V_L และตัวเหนี่ยวนำ L สมมติฐานเบื้องต้นว่าตัวเหนี่ยวนำ L มีขนาดใหญ่มาก จนทำให้กระแสไหล I_L มีค่าคงที่ จากรูปสวิตช์ไทรสเตอร์ X_1 และ X_3 จะถูกจุดชนวนสลับกับสวิตช์ไทรสเตอร์ X_2 และ X_4 โดยอ้างอิงมุมจุดชนวนจากตำแหน่งที่ใช้ได้โอดเป็นสวิตช์แทนสวิตช์ไทรสเตอร์และไดโอดแต่ละคู่เริ่มนำกระแส ($V_{AC} = 0$)

รูปที่ 3.21 แรงดัน-กระแสที่ได้จากวงจรเรียงกระแสควบคุมเฟสเมื่อใช้มุมจุดชนวน 36° (รูปบน (เส้นปกติ) แสดงแรงดันขาออก V_o (เส้นประ) แสดงค่าแรงดันจากแหล่งจ่ายไฟสลับ V_{AC} รูปที่สอง แสดงแรงดันจุดชนวนสวิตซ์ไทรสเตอร์ X_1, X_3 รูปที่สามแสดงแรงดันจุดชนวนสวิตซ์ไทรสเตอร์ X_2, X_4 รูปที่สี่แสดงกระแสโหลด i_L และรูปที่ห้าแสดงกระแสฝั่งไฟสลับ i_{AC})

รูปที่ 3.21 แสดงกราฟแรงดัน-กระแสของวงจรเรียงกระแสแบบใช้สวิตซ์ไทรสเตอร์ สวิตซ์ไทรสเตอร์จะถูกจุดชนวนที่มุมจุดชนวน α โดยมุมจุดชนวนจะถูกสลับกันทีละคู่ระหว่างมุมจุดชนวน X_1-X_3 และ X_2-X_4 ไทรสเตอร์แต่ละคู่จะถูกจุดชนวนห่างกัน 180° จากรูป (ก) แสดงแรงดันขาออก V_o ของวงจรเรียงกระแสแบบใช้สวิตซ์ไทรสเตอร์ เห็นได้ว่าเมื่อเริ่มต้นสวิตซ์ไทรสเตอร์ จะไม่มีการนำกระแส จนกระทั่งเริ่มมีการจุดชนวนสวิตซ์ไทรสเตอร์เป็นครั้งแรก (X_1, X_3) สวิตซ์ไทรสเตอร์จะเริ่มนำกระแสเป็นผลให้แรงดันขาออกจากวงจรเรียงกระแสเป็นรูปคลื่นไซน์ตามแรงดันไฟสลับ V_{AC} แรงดันขาออกจะค่อยๆ เพิ่มขึ้นและลดลงตามรูปคลื่นไซน์จนกลายเป็นลบ สวิตซ์ไทรสเตอร์จะยังคงนำกระแสแม้แรงดันตกคร่อมเป็นลบเนื่องจากการเหนี่ยวนำของตัวเหนี่ยวนำ L จากนั้นสวิตซ์ไทรสเตอร์อีกคู่หนึ่ง (X_2, X_4) จะถูกจุดชนวนห่างจากมุมจุดชนวนแรก 180° ที่มุม $180^\circ + \alpha$ เป็นผลให้สวิตซ์ไทรสเตอร์ X_2, X_4 นำกระแส แรงดันขาออกของวงจรเรียงกระแสจะกลับเป็นบวกและเพิ่มขึ้นเป็นรูปไซน์ตามแรงดันไฟสลับ V_{AC}

สวิตช์ไทรสเตอร์แต่ละคู่จะถูกจุดชนวนสลับกัน โดยจุดชนวนห่างกัน 180° เป็นผลให้เกิดการสลับการนำกระแสตามการจุดชนวน ค่าแรงดันเฉลี่ยของวงจรเรียงกระแสแบบใช้สวิตช์ไทรสเตอร์จะมีค่าตามสมการ [9]

$$\langle V_o \rangle = \frac{2V_m}{\pi} \cos \alpha$$

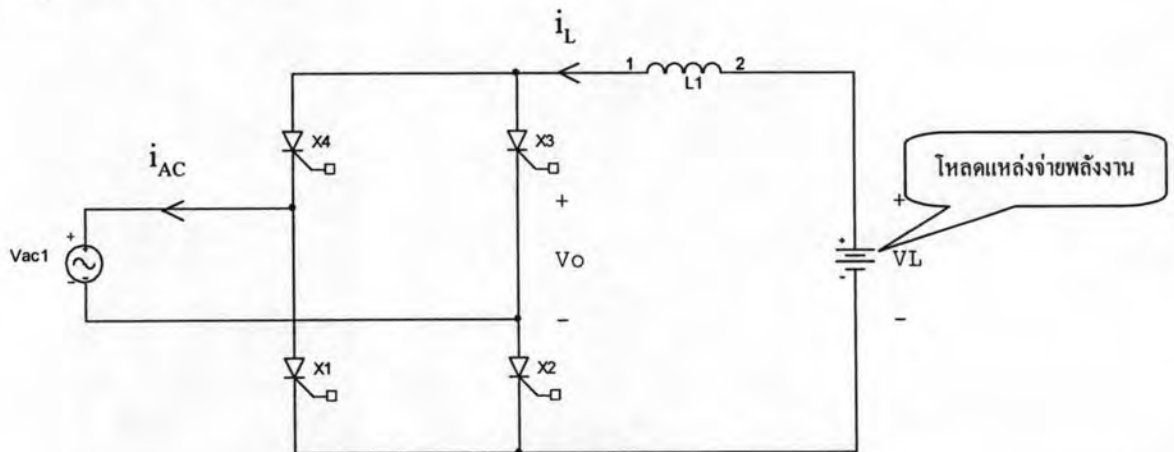
โดย V_m คือแอมพลิจูดสูงสุดของแรงดันไฟสลับ

α คือมุมจุดชนวนเริ่มต้นของสวิตช์ไทรสเตอร์

กระแสไหลของวงจรเรียงกระแสจะถูกประมาณเป็นค่าคงที่ เนื่องจากการเหนี่ยวนำของตัวเหนี่ยวนำ และกระแสจากแหล่งจ่ายไฟสลับจะมีทิศทางสลับกันตามการจุดชนวนสวิตช์ไทรสเตอร์

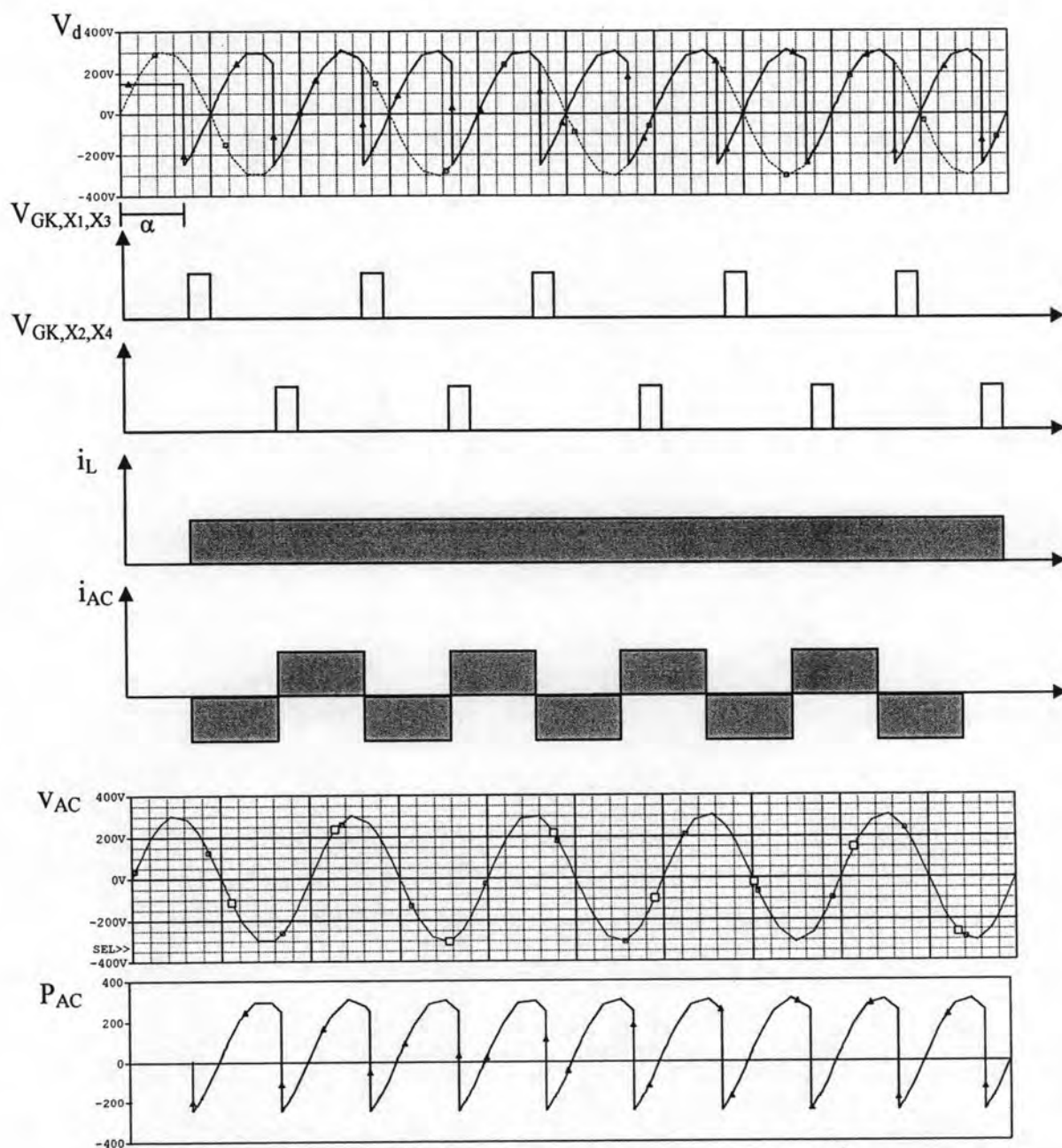
3.2.2.2 วงจรเรียงกระแสภาคอินเวอร์เตอร์

จากที่กล่าวมาเห็นได้ว่าแรงดันเฉลี่ยจะขึ้นกับมุมจุดชนวนสวิตช์ไทรสเตอร์ โดยเมื่อเพิ่มค่ามุมจุดชนวนมากขึ้นจะเป็นผลให้แรงดันขาออกเฉลี่ยมีค่าลดลง และเมื่อมุมจุดชนวนมีค่าเป็น 90° จะส่งผลให้แรงดันขาออกเฉลี่ย $\langle V_o \rangle$ มีค่าเป็นศูนย์ แต่เมื่อกำหนดมุมจุดชนวน α มากกว่า 90° จะส่งผลให้แรงดันขาออกเฉลี่ยมีค่าเป็นลบ แสดงให้เห็นว่าพลังงานมีการไหลย้อนกลับจากโหลดไปสู่แหล่งจ่ายไฟสลับ

รูปที่ 3.22 วงจรเรียงกระแสภาคอินเวอร์เตอร์ ในที่นี้กำหนดทิศทาง i_{AC} ไหลเข้าแหล่งจ่ายไฟสลับ

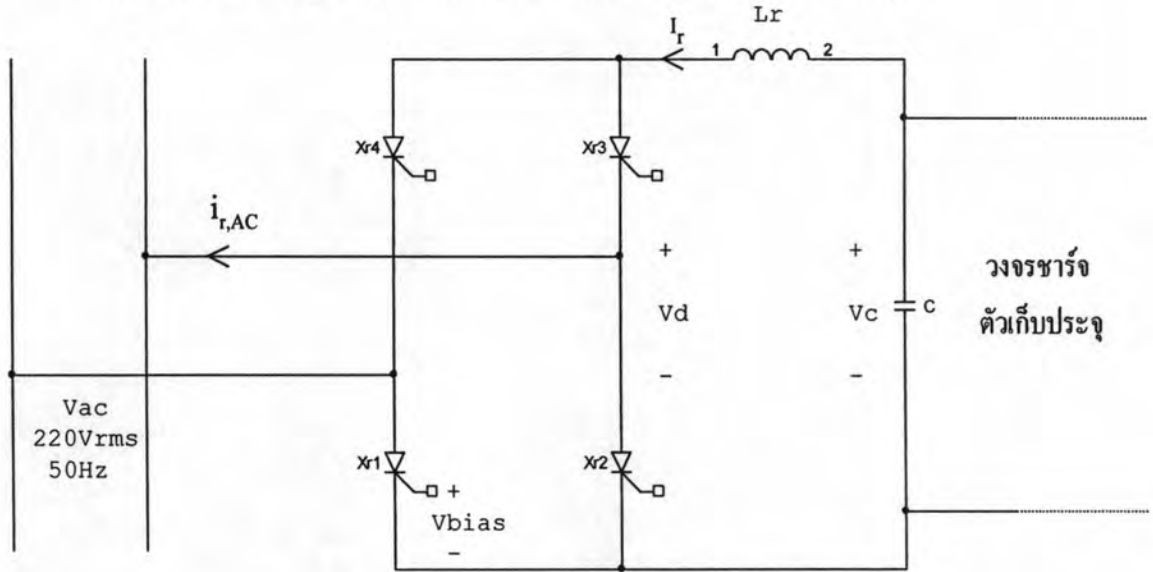
รูปที่ 3.22 แสดงวงจรเรียงกระแสภาคอินเวอร์เตอร์ วงจรเรียงกระแสจะถูกวางกลับทิศทางกระแสไหลจะยังคงไหลในทิศทางเดิม ในที่นี้ $V_o = -V_o$ การทำงานภาคอินเวอร์เตอร์ของวงจรเรียงกระแสควบคุมเฟส โหลดของวงจรเรียงกระแสจะต้องเป็นโหลดจ่ายพลังงานหรือโหลดสะสมพลังงาน และต้องมีมุมจุดชนวนมากกว่า 90° เพื่อให้แรงดันขาออกเฉลี่ย $\langle V_o \rangle$ มีค่าเป็นบวก ($\langle V_o \rangle$ มีค่าเป็นลบ) เห็นได้ว่ากระแสไหล i_L จะไหลเข้าทางด้านบวกของแรงดัน V_o วงจรเรียงกระแสจึงเปรียบเสมือนรับพลังงาน

รูปที่ 3.23 แรงดัน-กระแสที่ได้จากวงจรเรียงกระแสภาคอินเวอร์เตอร์เมื่อมุมจุดชนวน $\alpha = 126^\circ$ (รูปบน (เส้นปกติ) แสดงแรงดันขาออก V_o (เส้นประ) แสดงค่าแรงดันจากแหล่งจ่ายไฟสลับ V_{AC} รูปที่สองแสดงแรงดันจุดชนวนสวิตซ์ไทรสเตอร์ X_1, X_3 รูปที่สามแสดงแรงดันจุดชนวนสวิตซ์ไทรสเตอร์ X_2, X_4 รูปที่สี่แสดงกระแสโหลด i_L และรูปที่ห้าแสดงกระแสฝั่งไฟสลับ i_{AC} รูปที่หกแสดงแรงดันไฟสลับ V_{AC} รูปที่เจ็ดแสดงพลังงานไหลเข้าแหล่งจ่ายไฟสลับ ค่าบวกหมายถึงแหล่งจ่ายไฟรับพลังงาน)

จากรูปที่ 3.23 เห็นได้ว่ากระแสไหลเข้าในช่วงที่แรงดันขาออก V_o มีค่าเป็นบวกมากกว่าช่วงที่เป็นลบ เมื่อพิจารณาที่แหล่งจ่ายไฟสลับเห็นได้ว่ากระแสที่ไหลเข้าแหล่งจ่ายไฟสลับส่วนใหญ่มีค่าเป็นบวกช่วงที่แรงดันจากแหล่งจ่ายไฟสลับ V_{AC} มีค่าเป็นบวก และมีค่าเป็นลบช่วงที่แรงดันจากแหล่งจ่ายไฟสลับมีค่าเป็นลบ จากกราฟเห็นได้ว่าในที่นี้แหล่งจ่ายไฟสลับจะมีการรับพลังงาน

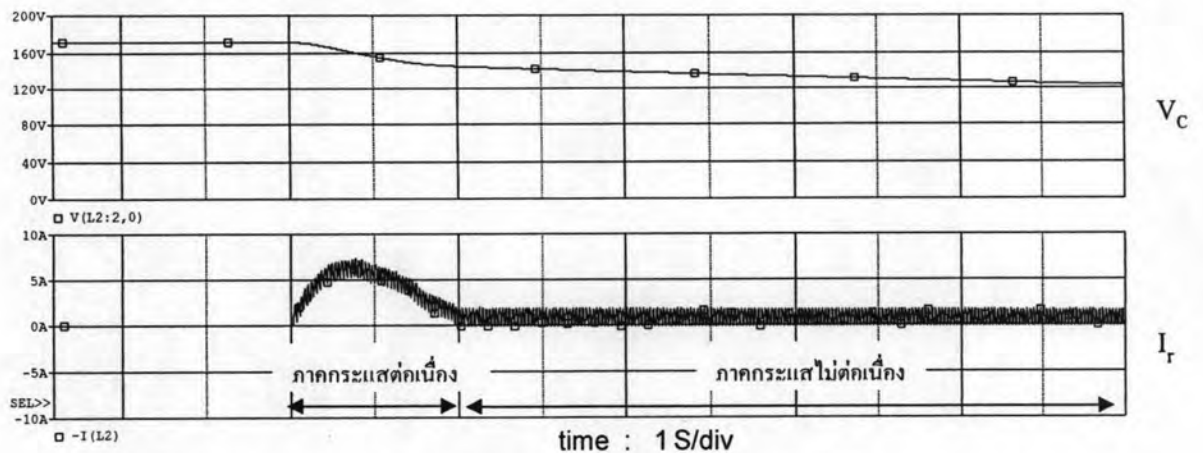
3.3.2.3 การลดระดับแรงดันและการคืนพลังงานจากตัวเก็บประจุ

รูปที่ 3.24 วงจรคืนพลังงานจากตัวเก็บประจุ

ในการลดระดับแรงดันตกรวมตัวเก็บประจุ วงจรเรียงกระแสจะทำงานในภาคกระแสไม่ต่อเนื่อง ในที่นี้จะยังไม่มี การคืนพลังงานจากตัวเก็บประจุสู่แหล่งจ่ายไฟสลับ แต่ในขณะที่ไม่มีการใช้งานหรือหยุดการใช้งานอุปกรณ์การเชื่อม วงจรเรียงกระแสควบคุมเฟสจะทำงานภาคกระแสต่อเนื่อง พลังงานภายในตัวเก็บประจุจะถูกคืนไปยังแหล่งจ่ายไฟสลับ (รูปที่ 3.24)

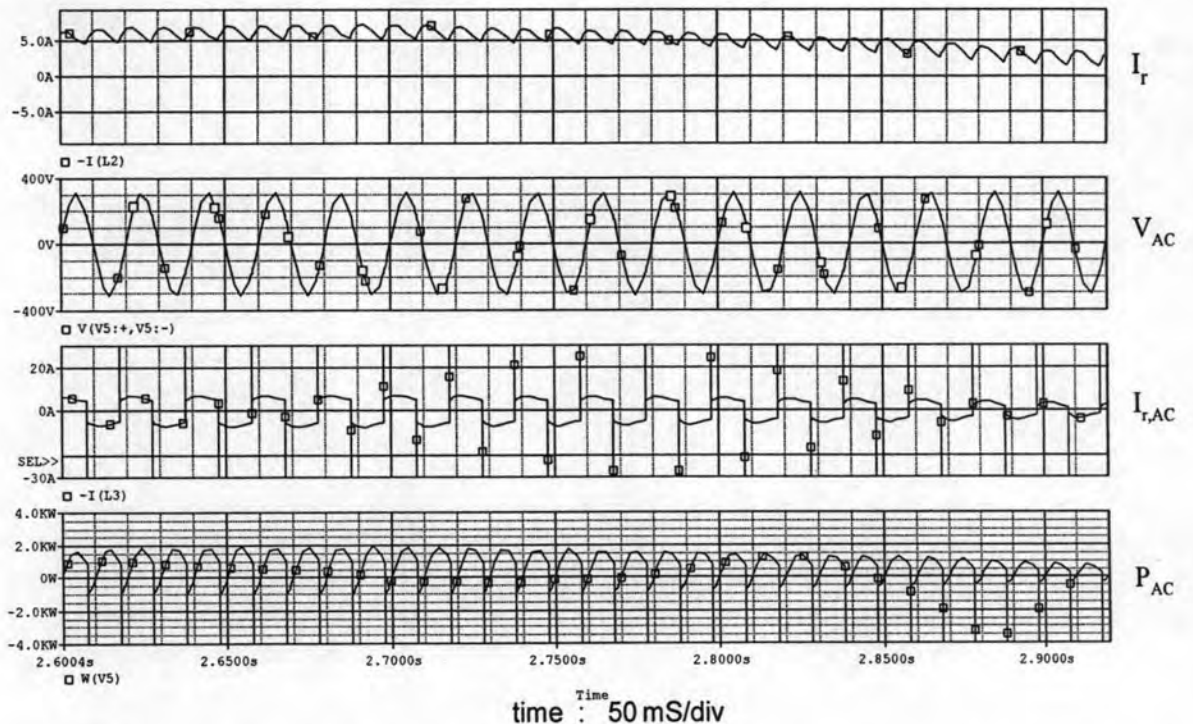
3.3.2.4 ผลการจำลองการลดระดับแรงดันและการคืนพลังงานภายในตัวเก็บประจุ

รูปที่ 3.25 การจำลองการทำงานของวงจรเรียงกระแสควบคุมเฟสที่มุมจุดชนวน 144°

รูปที่ 3.25 แสดงการจุดชนวนลดระดับแรงดัน โดยกำหนดค่าความจุไฟฟ้า 80,000 μF ค่าตัวเหนี่ยวนำ (L_r) 300 mH เริ่มทำการจุดชนวนที่แรงดันเริ่มต้น 170 โวลต์และใช้มุมจุดชนวนที่มุม 144° คงที่ จะเห็นได้ว่าที่เริ่มการจุดชนวน กระแสในตัวเหนี่ยวนำจะไหลต่อเนื่องและค่อยๆ

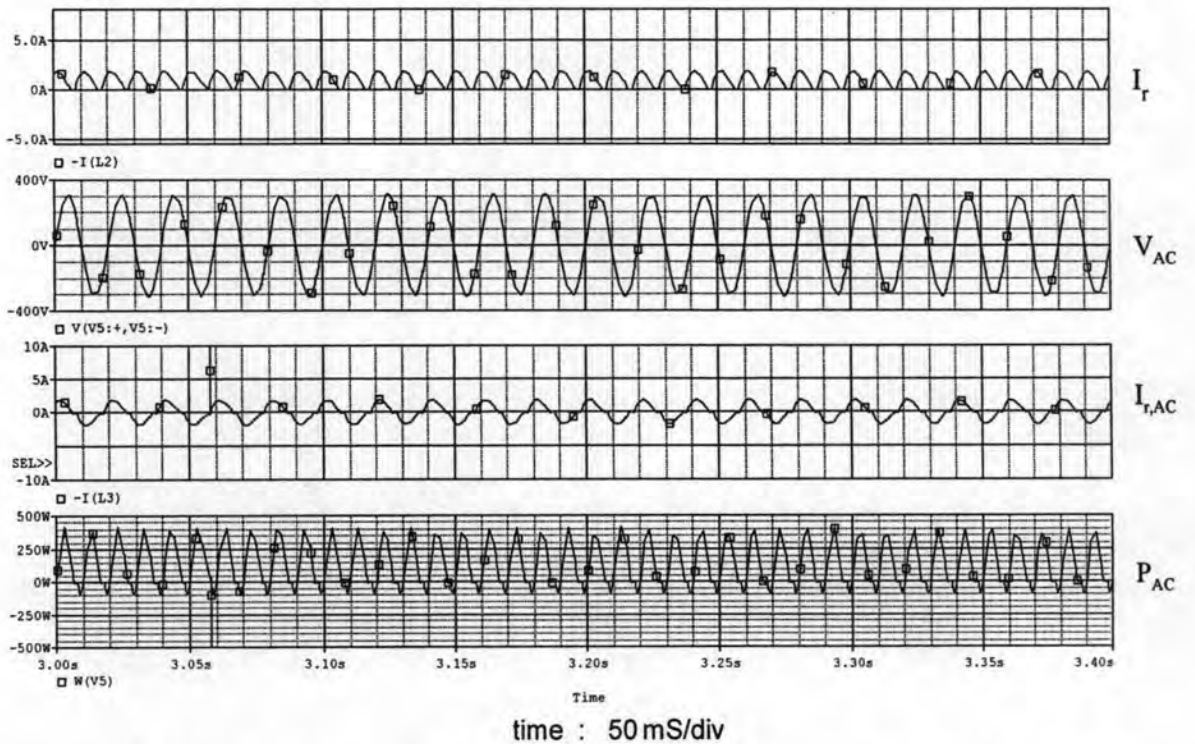
เพิ่มสูงขึ้นและค่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ (V_C) จะลดลง เมื่อกระแสในตัวเหนี่ยวนำสูงขึ้นจนถึงค่าหนึ่งจะเริ่มมีค่าลดลงและจะลดต่ำจนเข้าสู่ภาคกระแสไม่ต่อเนื่องเมื่อแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุต่ำกว่า 150 โวลต์

รูปที่ 3.26 กราฟการจำลองการทำงาน (ขยาย) ของวงจรเรียงกระแสควบคุมเฟสในช่วงที่กระแสต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาในช่วงกระแสต่อเนื่อง (รูปที่ 3.26) จะเห็นได้ว่ากระแสในตัวเหนี่ยวนำจะเพิ่มขึ้นทุก 8 มิลลิวินาที จากจุดที่แรงดันไฟสลับมีค่า 0° อันเป็นผลจากการจุดชนวนที่มุมจุดชนวน 144° และกระแสคืนพลังงานจากแหล่งจ่ายไฟสลับจะมีค่าเปลี่ยนแปลงจากบวกเป็นลบและจากลบเป็นบวก เมื่อพิจารณากำลังไฟฟ้าที่เข้าสู่แหล่งจ่ายไฟสลับ (P_{AC}) จะเห็นได้ว่ากำลังไฟฟ้าที่เข้าสู่แหล่งจ่ายไฟสลับจะมีค่าส่วนใหญ่ในช่วงที่เป็นบวก อันแสดงให้เห็นว่ามีการไหลของพลังงานจากตัวเก็บประจุสู่แหล่งจ่ายไฟสลับ

รูปที่ 3.27 กราฟการจำลองการทำงาน (ขยาย) ของวงจรเรียงกระแสควบคุมเฟสในช่วงที่กระแสไม่ต่อเนื่อง

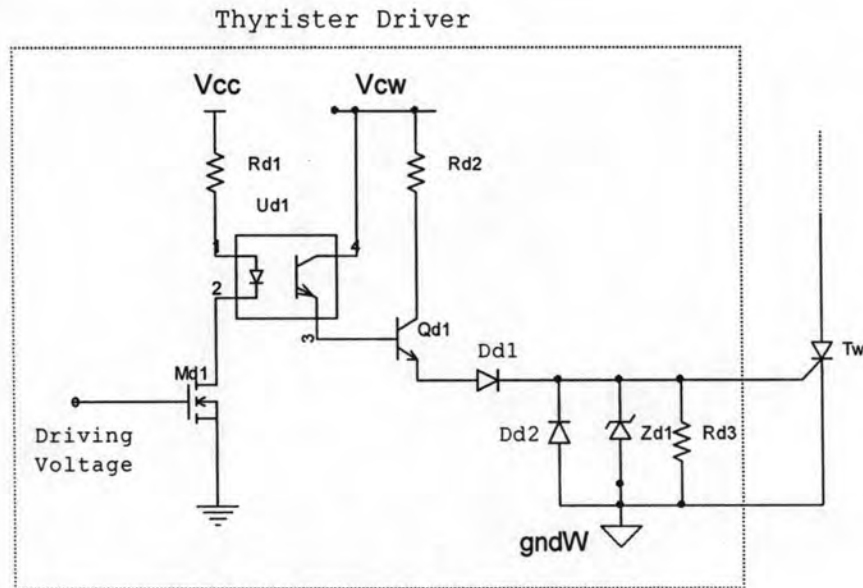
เมื่อพิจารณาในช่วงกระแสไม่ต่อเนื่อง (รูปที่ 3.27) ที่ระดับแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุประมาณ 140 โวลต์ จะเห็นได้ว่ากระแสในตัวเหนี่ยวนำ (I_L) จะเพิ่มขึ้นทุก 8 มิลลิวินาที จากจุดที่แรงดันไฟสลับมีค่า 0° และจะลดลงเป็นศูนย์ก่อนการจุดชนวนครั้งถัดไป ส่วนกระแสคืนพลังงานที่ไหลเข้าสู่แหล่งจ่ายไฟสลับจะมีค่าเพิ่มขึ้นในช่วงบวกและช่วงลบตามการจุดชนวน และจะมีค่าลดลงเป็นศูนย์ก่อนการจุดชนวนครั้งถัดไปเช่นกัน เมื่อพิจารณาจากกำลังไฟฟ้าไหลเข้าแหล่งจ่ายไฟสลับ (P_{AC}) จะเห็นว่ากำลังไฟฟ้าไหลเข้าสู่แหล่งจ่ายไฟสลับจะมีค่าส่วนใหญ่ในช่วงที่เป็นบวก อันแสดงให้เห็นถึงการไหลของพลังงานจากตัวเก็บประจุไปสู่แหล่งจ่ายไฟสลับ อย่างไรก็ตาม การไหลของพลังงานในภาคกระแสไม่ต่อเนื่องมีค่าน้อยมาก และมีประสิทธิภาพการคืนพลังงานต่ำ

ดังนั้นในการคืนพลังงานจากตัวเก็บประจุไปสู่แหล่งจ่ายไฟสลับจะต้องกำหนดให้วงจรเรียงกระแสควบคุมเฟสทำงานในภาคกระแสต่อเนื่อง โดยกำหนดให้ลดมุมจุดชนวน (α) ลงเมื่อระดับแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุลดลง อันจะมีผลให้กระแสที่ไหลในวงจรเรียงกระแสควบคุมเฟสเพิ่มขึ้นและทำงานในภาคกระแสต่อเนื่อง ส่วนการทำงานในภาคกระแสไม่ต่อเนื่องจะมีประโยชน์ในการลดระดับแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุระหว่างที่เครื่องเชื่อมสตัดทำงาน

3.3.3 วงจรขับนำสวิตซ์ไทรสเตอร์

ในการขับนำสวิตซ์ไทรสเตอร์สำหรับการดิสซาร์จจากตัวเก็บประจุในการเชื่อมสตัด และ สวิตซ์ไทรสเตอร์ในวงจรลดระดับแรงดัน ชุดขับนำจะต้องถูกแยกโดดจากวงจรควบคุม โดยวงจรถับนำสวิตซ์ไทรสเตอร์ [9] จะมีลักษณะดังรูปที่ 3.28

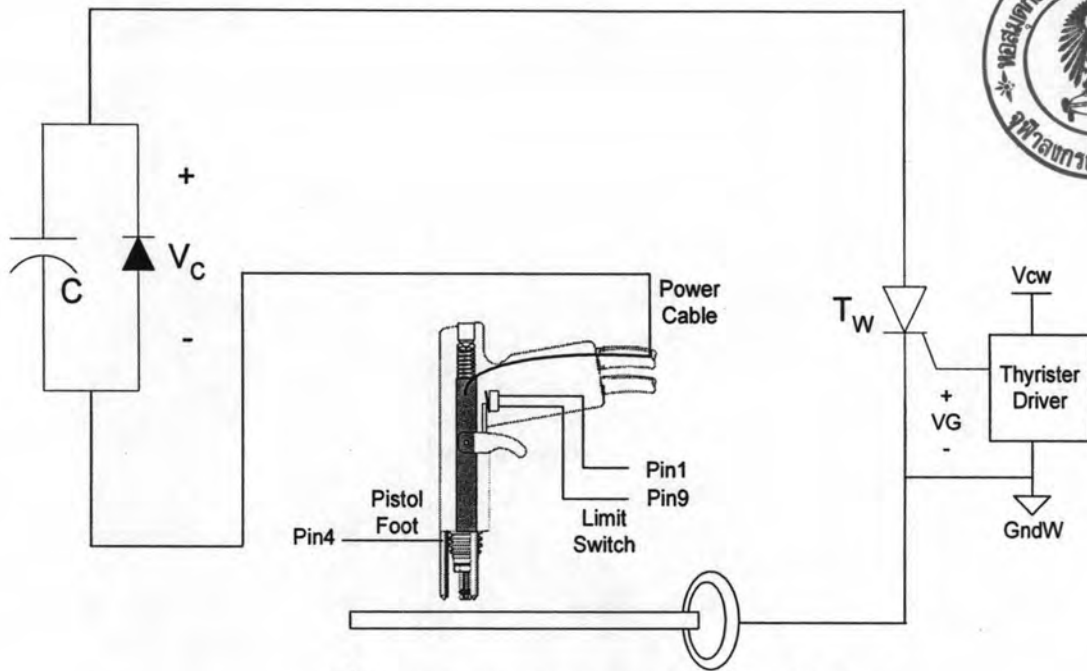

รูปที่ 3.28 วงจรขับนำสวิตซ์ไทรสเตอร์

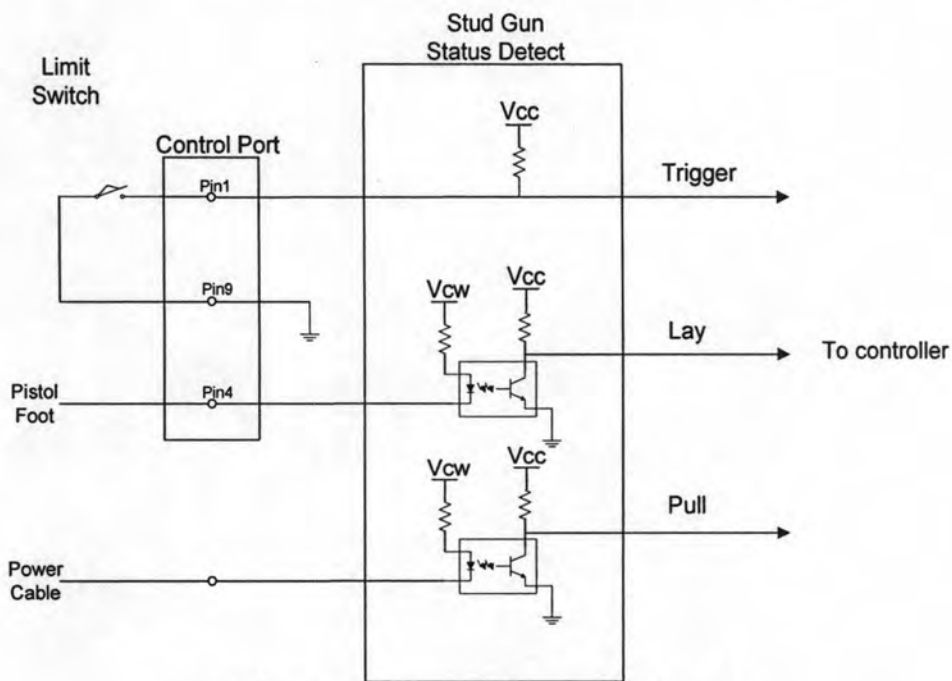
รูปที่ 3.28 แสดงวงจรถับนำสวิตซ์ไทรสเตอร์แบบแยกโดดผ่านตัวเชื่อมโยงผ่านแสง ขาออกของตัวเชื่อมโยงผ่านแสงจะถูกต่อแบบดาร์ลิงตันเพื่อให้มีการขับนำกระแสเกตเพียงพอ ไดโอดถูกต่อเพื่อป้องกันการไบแอสขาเกตกลับขั้ว ซีเนอร์ไดโอดถูกต่อเพื่อป้องกันแรงดันเกิน และความต้านทานขนาด 100Ω จะถูกต่อเพื่อป้องกันการเปลี่ยนแปลงแรงดันตกคร่อมสวิตซ์ไทรสเตอร์ V_{AK} ฉับพลัน

3.3.4 วงจรรับสัญญาณปืนเชื่อมสตัด

ระหว่างการเชื่อมสตัดปืนเชื่อมสตัดจะทำหน้าที่ขับเคลื่อนสลักเกลียวให้เกิดการอาร์กและติดกับแผ่นโลหะฐาน นอกจากการขับเคลื่อนสลักเกลียวแล้วปืนเชื่อมสตัดยังทำหน้าที่ส่งสัญญาณสถานะการเชื่อมสตัดไปให้หน่วยควบคุม เพื่อนำไปกำหนดลำดับการทำงานของปืนเชื่อมสตัด การตรวจจับสถานะการเชื่อมสตัดของปืนเชื่อมสตัดและอุปกรณ์การเชื่อมสตัด เป็นดังรูปที่ 3.29

รูปที่ 3.29 การตรวจสอบสถานะปืนเชื่อมสตัด [10]

รูปที่ 3.30 วงจรตรวจสอบสถานะปืนเชื่อมสตัด

3.3.4.1 การตรวจจับสัญญาณเหนียวไกเริ่มการเชื่อมสตัด (trigger check)

ในการเชื่อมสตัดปืนเชื่อมสตัดจะทำการเชื่อมหลังจากที่มีการเหนียวไกเริ่มกระบวนการเชื่อม เริ่มแรกเมื่อเหนียวไกตัวจับสลักเกลียวและสลักเกลียวจะถูกยกขึ้นเหนือแผ่นโลหะฐาน เมื่อมีการเหนียวไกจนสุดตัวจับสลักเกลียวและสลักเกลียวจะถูกขับเคลื่อนลงมายังแผ่นโลหะฐาน ลิมิทสวิตช์ภายในปืนเชื่อมสตัดจะส่งสัญญาณมายังหน่วยควบคุม (รูปที่ 3.30) โดยสัญญาณจากลิมิทสวิตช์จะเปลี่ยนสถานะก่อนสลักเกลียวจะเริ่มสัมผัสแผ่นโลหะฐานประมาณ 5 มิลลิวินาที

3.3.4.2 การตรวจจับสัญญาณการวางปืนเชื่อมสดบนแผ่นโลหะฐาน (lay check)

ในขณะที่มิได้มีการเชื่อมบางครั้งผู้เชื่อมอาจทำการเหนียวโกปืนเชื่อมสด ทำให้สวิทซ์ไทรสเตอร์ถูกขั้วนำเองและอาจเป็นอันตรายต่อผู้เชื่อม จึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบสถานะการวางปืนเชื่อมบนแผ่นโลหะฐาน เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้เชื่อมต้องการทำการเชื่อมจริงๆ มิใช่เป็นการเหนียวโกปืนเชื่อมสดจากความพลั้งเผลอหรือความบังเอิญ

การตรวจสอบสถานะการวางปืนเชื่อมบนแผ่นโลหะฐาน (lay check) ขาปืนเชื่อมสดจะส่งสัญญาณการวางปืนเชื่อมผ่านสายควบคุมไปยังพอร์ตอนุกรมของปืนเชื่อม เมื่อวางปืนเชื่อมสดลงบนแผ่นโลหะฐาน ตัวเชื่อมโยงทางแสงที่ฝั่งขาเข้าจะถูกขั้วนำ ตัวเชื่อมโยงผ่านแสงจะถูกต่อรับสัญญาณจากปืนเชื่อมสดโดยใช้กราวด์ของวงจรถับนำสวิทซ์ไทรสเตอร์ (gndW) เมื่อปืนเชื่อมสดถูกวางบนแผ่นโลหะฐาน สัญญาณที่ถูกแยกโดด (lay signal) จะมีค่าลอจิกต่ำ (low) เมื่อปืนเชื่อมสดถูกยกจากแผ่นโลหะฐาน สัญญาณที่ถูกแยกโดดจะมีค่าลอจิกสูง (high) สัญญาณตรวจจับที่ถูกแยกโดด (lay signal) จะถูกส่งไปยังหน่วยควบคุม

3.3.4.3 การตรวจจับสัญญาณการดึงปืนเชื่อมสดออกจากสลักเกลียว (pull check)

ภายหลังจากทำการเชื่อมสดสลักเกลียวจะเชื่อมติดเป็นเนื้อเดียวกับแผ่นโลหะฐาน ในกรณีนี้ถ้ามีการเหนียวโกเริ่มการเชื่อมซ้ำอีก อาจทำให้สวิทซ์ไทรสเตอร์เสียหายหรืออาจทำให้เกิดการอาร์คกันระหว่างตัวจับสลักเกลียวและสลักเกลียวในขณะที่ดึงปืนเชื่อมออกได้

ในที่นี้จะทำการตรวจจับการดึงปืนเชื่อมสดออกจากสลักเกลียว (pull check) โดยการใช้การตรวจสอบสัญญาณผ่านสายกำลัง (power cable) ของปืนเชื่อมสดที่เชื่อมต่อกับตัวจับสลักเกลียว (Stud Holder) และใช้ตัวเชื่อมโยงผ่านแสงต่อรับสัญญาณจากสายกำลังโดยใช้กราวด์ของวงจรถับนำสวิทซ์ไทรสเตอร์ (gndW) เมื่อปืนเชื่อมสดยังจับสลักเกลียวไว้ ขาเข้าของตัวเชื่อมโยงผ่านแสงจะถูกขั้วนำ สัญญาณที่ถูกแยกโดด (pull signal) จะมีค่าลอจิกต่ำ (Low) เมื่อปืนเชื่อมสดถูกดึงออกจากสลักเกลียว สัญญาณการดึงปืนเชื่อมสดจะมีลอจิกสูง (High) สัญญาณตรวจจับที่ถูกแยกโดด (pull signal) จะถูกส่งไปยังหน่วยควบคุม

3.4 การควบคุมแหล่งจ่ายไฟการเชื่อมสตัดด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์

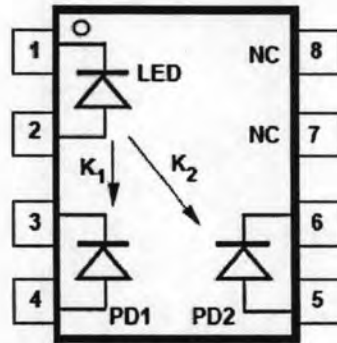
ในการกำหนดการทำงานของอุปกรณ์การเชื่อมสตัด จำเป็นต้องมีการควบคุมการทำงาน (sequence control) เพื่อลำดับการทำงานของอุปกรณ์การเชื่อมสตัดให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ และรับค่าจากอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อนำไปตัดสินใจในการทำงานของอุปกรณ์ ไมโครคอนโทรลเลอร์ เป็นอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการควบคุมการทำงานของอุปกรณ์การเชื่อมสตัด เนื่องจากมีความสามารถในการลำดับการทำงานที่ดี และมีความยืดหยุ่นในการกำหนดการทำงานของอุปกรณ์ ไมโครคอนโทรลเลอร์สมัยใหม่มีตัวแปลงสัญญาณแอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิทัล (ADC) ภายใน จึงมีการนำมาใช้ในการควบคุมแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุโดยตรง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการทำงานและการแสดงผล

การนำไมโครคอนโทรลเลอร์มาใช้ในการควบคุมแหล่งจ่ายไฟ มักเกิดปัญหาการรบกวนจากวงจรกำลังไปยังอุปกรณ์ไมโครคอนโทรลเลอร์ จึงจำเป็นต้องมีการแยกโดเมนวงจรควบคุมกับวงจรกำลังเพื่อป้องกันการรบกวน นอกจากนี้ควรมีการต่อกำบัง (shield) ให้กับวงจรควบคุมและตัวไมโครคอนโทรลเลอร์ เพื่อป้องกันการแทรกสอดทางสนามแม่เหล็กไฟฟ้าจากแหล่งกำเนิดสนามแม่เหล็กในวงจรกำลัง

3.4.1.1 การส่งแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุแบบแยกโดด

เนื่องจากไมโครคอนโทรลเลอร์จำเป็นต้องมีการแยกโดดจากวงจรกำลัง วงจรปรับสภาพแรงดันที่ทำหน้าที่แปลงค่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุให้อยู่ในช่วง 0-5 โวลต์ จำเป็นต้องมีการแยกโดดด้วย ในที่นี้จะใช้ตัวเชื่อมต่อโยงผ่านแสงแบบแอนาลอกในการส่งและการแยกโดดแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ (รูปที่ 3.32) [11,12]

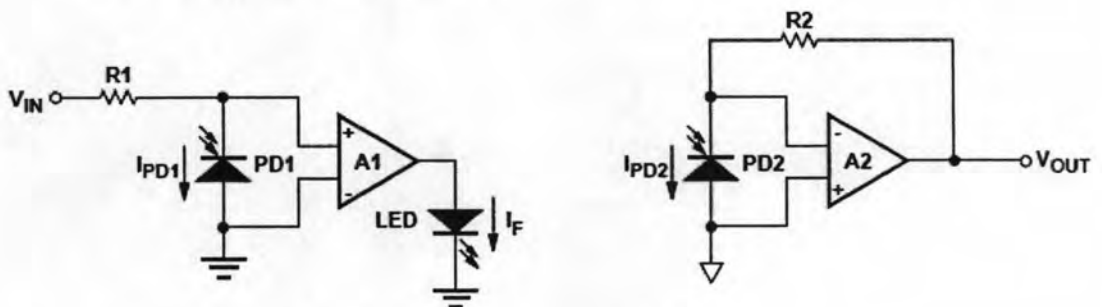
รูปที่ 3.32 บล็อกไอโซแลทอร์ตัวเชื่อมต่อโยงผ่านแสงแบบแอนาลอก

จากรูปตัวเชื่อมต่อโยงผ่านแสงแบบแอนาลอกประกอบด้วยไดโอดเปล่งแสง (LED) และโฟโตไดโอดจำนวน 2 ตัว (PD1, PD2) ไดโอดเปล่งแสงจะกระจายแสงให้กับโฟโตไดโอดทั้งสองตัวเป็นส่วนเท่ากัน ได้ว่า

$$K_n = \frac{I_{PDn}}{I_F} \quad \text{และ} \quad K_3 = \frac{K_2}{K_1} = \frac{I_{PD2}}{I_{PD1}}$$

เนื่องจากอัตราขยายระหว่างไดโอดเปล่งแสงและโฟโตไดโอด PD1 และ PD2 (K_1, K_2) มีค่าไม่เป็นเชิงเส้น จึงจำเป็นต้องมีการชดเชยอัตราขยายให้เป็นเชิงเส้นด้วยออปแอมป์ ดังนี้

1.1) วงจรส่งแรงดันแบบแยกโดด

รูปที่ 3.33 วงจรส่งแรงดันแบบแยกโดด [13]

จากรูปที่ 3.33 เมื่อมีการป้อนแรงดันที่ขาเข้า V_{in} จะส่งผลให้แรงดันที่ขาบวกของออปแอมป์มีค่ามากกว่าแรงดันที่ขาลบ ออปแอมป์จะทำการชดเชยโดยยอมให้กระแสไหลผ่านไดโอดเปล่งแสง (LED) ค่าหนึ่ง เพื่อให้ไดโอดรับแสงนำกระแส เป็นผลให้แรงดันที่ขาบวกและ

แรงดันที่ขาของออปแอมป์มีค่าเท่ากันเหมือนเดิม โดยที่ $I_{PD1} = \frac{V_{in}}{R_1}$ และเนื่องจากไดโอดรับแสง PD2 มีอัตราขยายกระแสเป็นสัดส่วนกับไดโอดรับแสง PD1 ได้ว่า

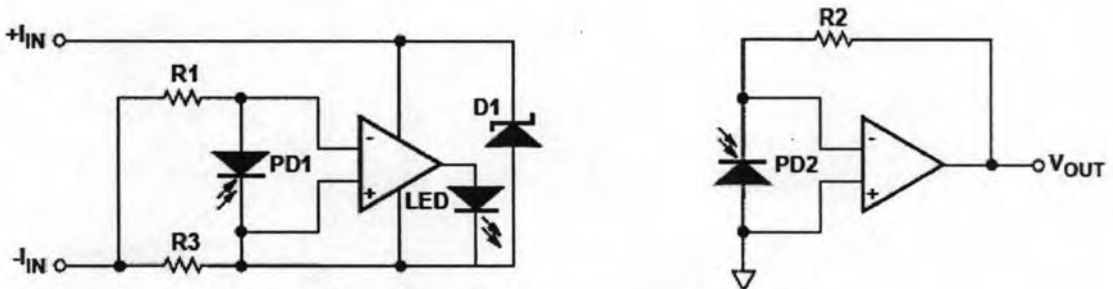
$$V_{out} = I_{PD2} \cdot R_2 = K_3 \cdot I_{PD1} \cdot R_2$$

และ

$$\frac{V_{out}}{V_{in}} = K_3 \frac{R_2}{R_1}$$

จะเห็นได้ว่าอัตราขยายของวงจรสุ่มแรงดันแบบแยกโศดมีค่าคงที่

1.2) วงจรสุ่มกระแสแบบแยกโศด

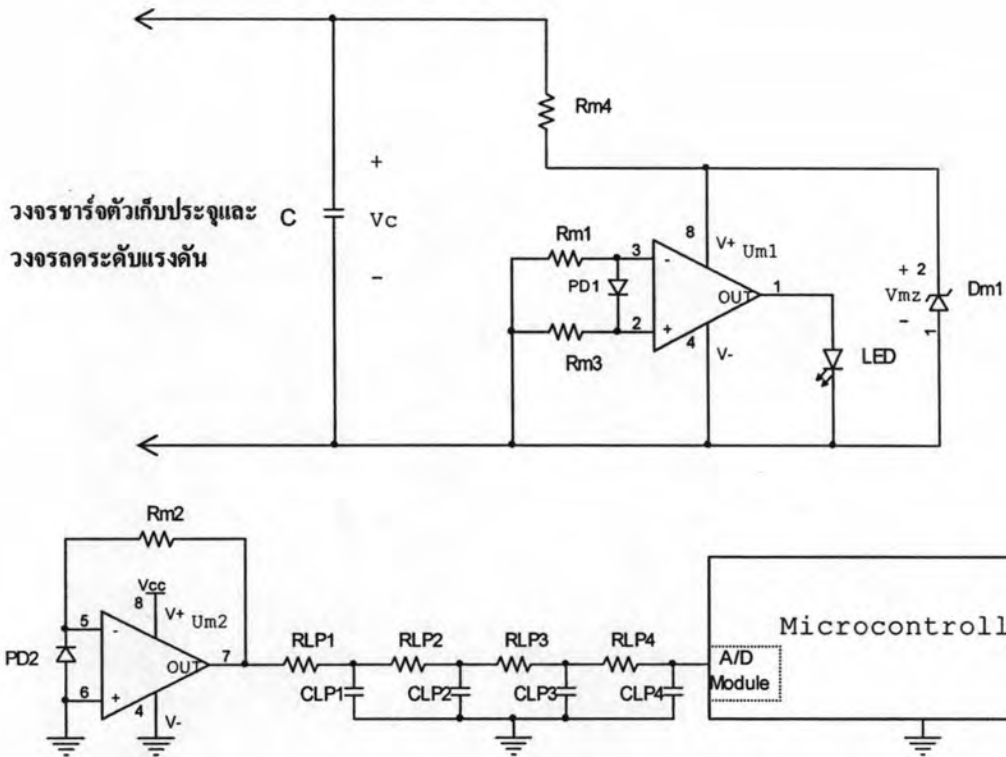
รูปที่ 3.34 วงจรสุ่มกระแสแบบแยกโศด [13]

รูปที่ 3.34 แสดงวงจรสุ่มกระแสแบบแยกโศด ออปแอมป์จะใช้กระแสที่ไหลเพื่อเป็นไฟเลี้ยงในการทำงาน ซีเนอร์ไดโอด D1 ทำหน้าที่ตรึงแรงดันไฟเลี้ยงของออปแอมป์ให้มีค่าคงที่ กระแสจะไหลผ่านตัวต้านทาน R3 เป็นผลให้แรงดันที่ขาบวกของออปแอมป์มีค่ามากกว่าแรงดันที่ขาลบ ในที่นี้ออปแอมป์จะจ่ายกระแสให้ไดโอดเปล่งแสง LED เพื่อให้โฟโตไดโอด PD1 นำกระแสจนแรงดันที่ขาบวกของออปแอมป์มีค่าเท่ากับแรงดันที่ขาลบ ได้ว่า $I_{PD1} = I_{LOOP} \cdot \frac{R_3}{R_1 + R_3}$ และจาก $V_{out} = I_{PD2} \cdot R_2$ ได้ว่า $\frac{V_{out}}{I_{LOOP}} = K_3 \frac{R_2 \cdot R_3}{R_1 + R_3}$ เมื่อกำหนด $R_1 \gg R_3$ จะสามารถคำนวณอัตราขยายได้ตามสมการ

$$\frac{V_{out}}{I_{LOOP}} = K_3 \cdot \frac{R_2 \cdot R_3}{R_1}$$

2) การสุ่มค่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุโดยใช้ตัวเชื่อมโยงผ่านแสงแบบแอนาลอก

ในที่นี้จะใช้วงจรสุ่มกระแสแบบแยกโศดเพื่อทำการสุ่มแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ โดยทำการเปลี่ยนค่าแรงกั้นตกคร่อมตัวเก็บประจุให้เป็นค่ากระแส และทำการสุ่มกระแสโดยใช้วงจรสุ่มกระแสแบบแยกโศด เพื่อเปลี่ยนค่ากระแสให้เป็นแรงดันส่งให้กับอุปกรณ์ไมโครคอนโทรลเลอร์อีกทีหนึ่ง

รูปที่ 3.35 การส่งแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุโดยใช้วงจรส่งกระแสแบบแยกโคด

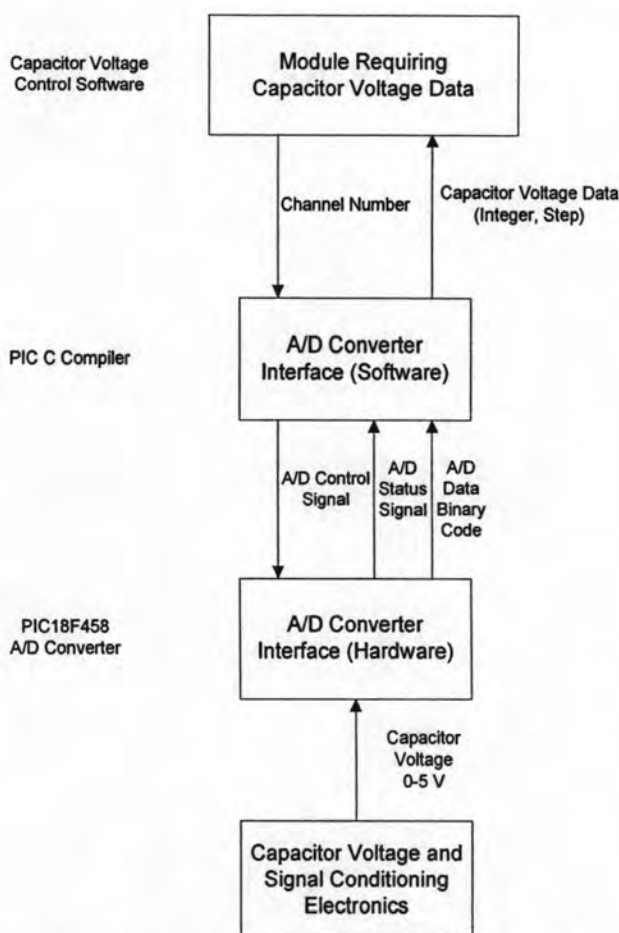
รูปที่ 3.35 กำหนดให้ $R_{M4} \gg R_{M1} + R_{M3}$ ได้ว่า $I_{LOOP} = \frac{V_C - V_{MZ}}{R_{M4}}$ และได้ว่า

$$V_{out} = K_3 \cdot \frac{R_{M2} \cdot R_{M3}}{R_{M4}} (V_C - V_{MZ})$$

จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุและแรงดันขาออก (V_{OUT}) ที่ส่งไปให้อุปกรณ์ไมโครคอนโทรลเลอร์เป็นแบบเชิงเส้น โดยการกำหนดค่า R2 R3 และ R4 สามารถแปลงแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุให้อยู่ในช่วง 0-5 โวลต์ หลังจากการปรับค่าสภาพแรงดันแล้ว สัญญาณส่งค่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุจะถูกส่งผ่านวงจรกรองผ่านต่ำอันดับ 4 เพื่อกรองยอดแหลม (spike) ของแรงดัน ที่อาจเกิดขึ้นจากการสวิตช์ในวงจรตัวเก็บประจุ

ข้อได้เปรียบของการใช้ตัวแยกโคดผ่านแสงแบบแอนาลอกนอกจากจะให้อัตราขยายเป็นเชิงเส้นแล้ว อัตราขยายที่ขึ้นกับสัดส่วนอัตราขยายของโฟโตไดโอดทั้งสอง (PD1, PD2) ยังไม่ขึ้นกับอุณหภูมิ เป็นผลให้การออกแบบมีเสถียรภาพมากขึ้น

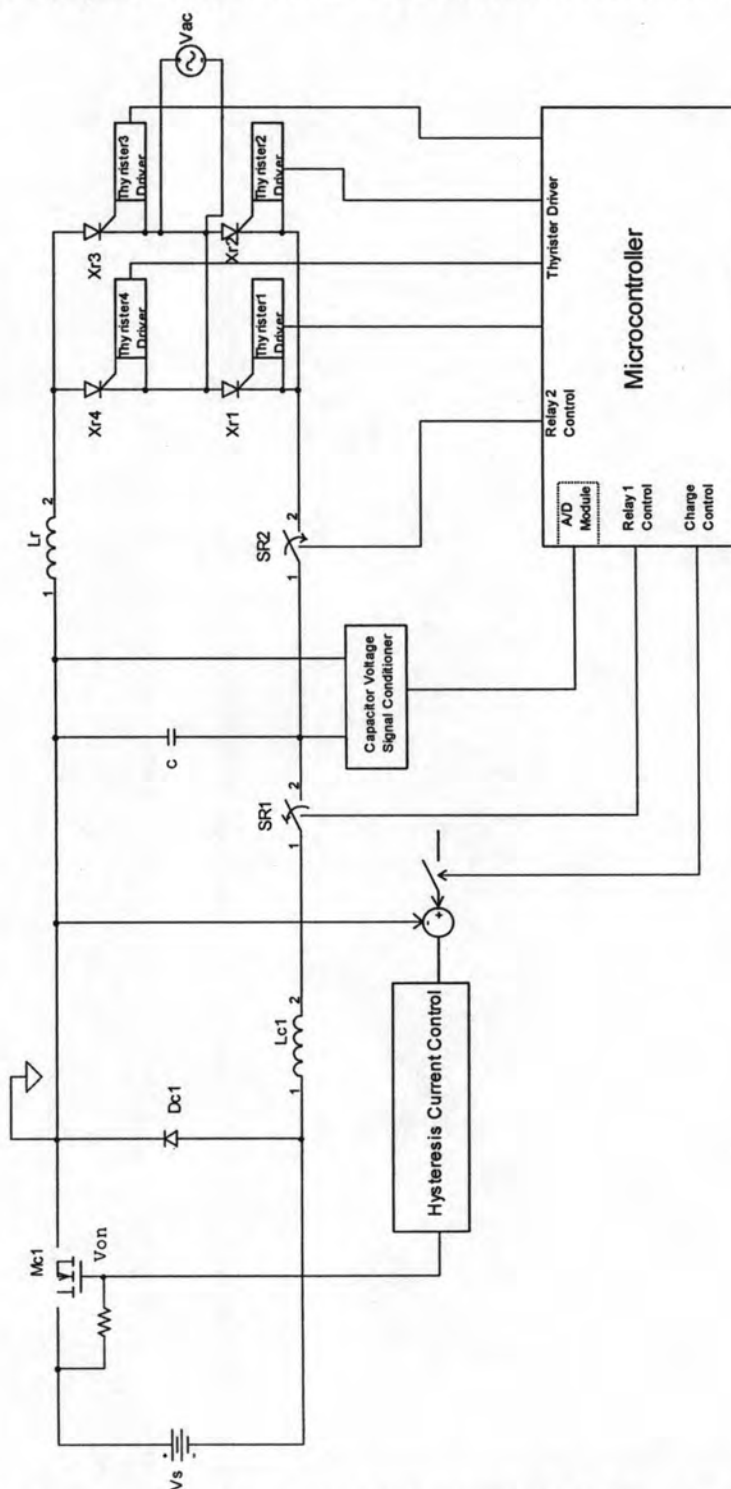
3.4.1.2 การควบคุมแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุโดยใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์

รูปที่ 3.36 การแปลงค่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุเป็นค่าขั้นโดยใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์

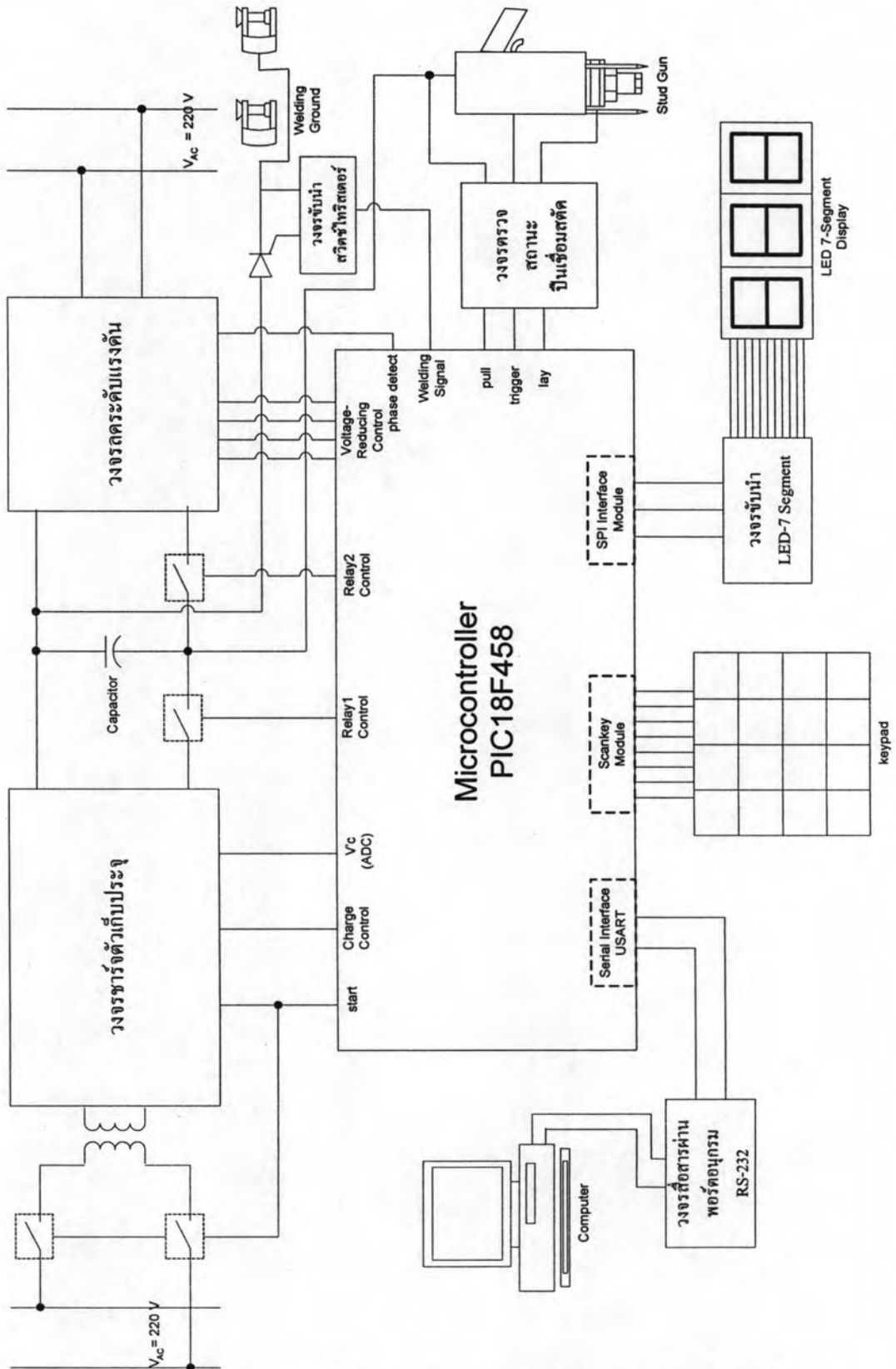
ในการควบคุมแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุไมโครคอนโทรลเลอร์จะรับค่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุที่ผู้ใช้ตั้งค่ามาเก็บไว้ และรับค่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุผ่านวงจรสุ่มค่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุแบบแยกโดดเข้าสู่หน่วยแปลงสัญญาณแอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิทัลภายใน (รูปที่ 3.36) ตัวแปลงสัญญาณแอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิทัล (ADC) จะแปลงแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุให้เป็นค่าขั้น (step) ให้กับไมโครคอนโทรลเลอร์ ในกรณีที่แรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุมีค่าต่ำกว่าแรงดันที่ผู้ใช้ป้อนเข้ามา ไมโครคอนโทรลเลอร์จะสั่งให้วงจรซาร์จตัวเก็บประจุทำงาน และเมื่อแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุมีค่าเพิ่มขึ้นตามที่กำหนด ไมโครคอนโทรลเลอร์จะส่งสัญญาณให้วงจรซาร์จตัวเก็บประจุหยุดทำงาน ในกรณีที่แรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุมีค่าต่ำกว่าแรงดันที่ผู้ใช้ป้อนเข้ามา ไมโครคอนโทรลเลอร์จะส่งสัญญาณให้วงจรระดับแรงดันทำงาน ในที่นี้ วงจรเรียงกระแสแบบควบคุมเฟสจะทำงานในภาคกระแสไม่ต่อเนื่อง ในการทดลองเลือกใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์ PIC เบอร์ PIC18F458 ที่มีขาอินพุต/เอาต์พุต จำนวน 32 ขา และมีตัวแปลงสัญญาณแอนาลอกเป็นดิจิทัลแบบ 10 บิต จำนวน 8 ช่องทาง (channel) ภายใน [14]

จากรูปที่ 3.37 แสดงวงจรควบคุมแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุโดยใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์ วงจรซาร์จตัวเก็บประจุและวงจรลดระดับแรงดันจะถูกแยกโดดจากวงจรควบคุมโดยใช้ตัวเชื่อมโยงผ่านแสง แรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุจะถูกส่งเข้าสู่ตัวแปลงสัญญาณแอนาลอกเป็นสัญญาณดิจิตอลโดยผ่านตัวเชื่อมโยงผ่านแสงแบบแอนาลอก รีเลย์ SR1 และ SR2 จะทำหน้าที่ตัดต่อวงจรเพื่อสลับการทำงานระหว่างวงจรซาร์จตัวเก็บประจุและวงจรลดระดับแรงดัน และจะตัดการทำงานทั้งวงจรซาร์จตัวเก็บประจุและวงจรลดระดับแรงดันเมื่อเริ่มกระบวนการเชื่อมสตัด

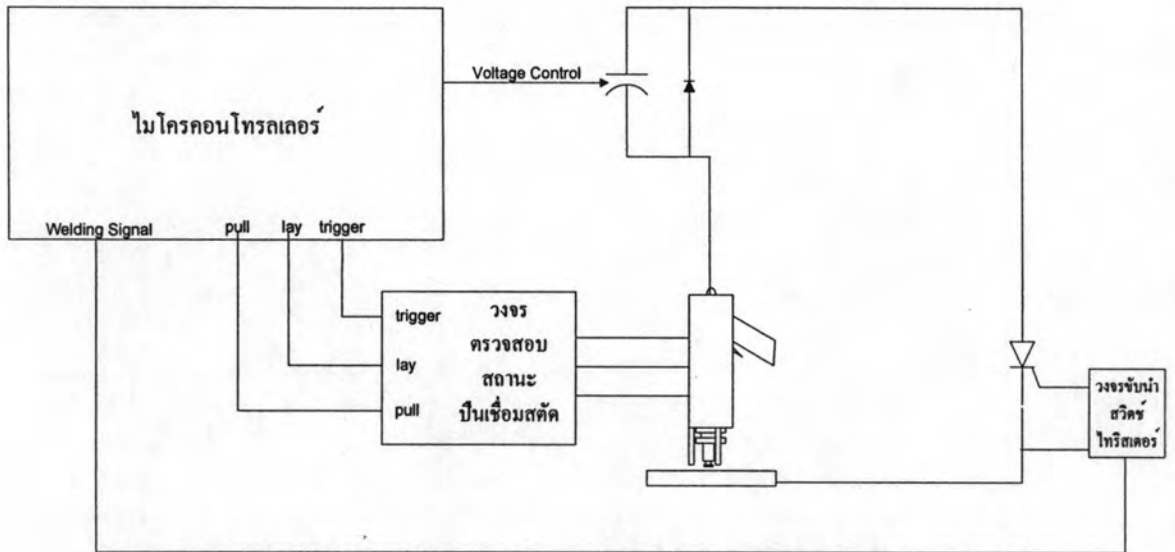
รูปที่ 3.37 วงจรควบคุมแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุโดยใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์

3.4.2 การควบคุมลำดับการทำงานอุปกรณ์การเชื่อมสตัดโดยใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์
 อุปกรณ์ไมโครคอนโทรลเลอร์จะเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อรับค่าและกำหนดการทำงาน โดยไมโครคอนโทรลเลอร์จะถูกต่อเพื่อควบคุมการทำงานของแหล่งจ่ายไฟ ดังรูปที่ 3.38

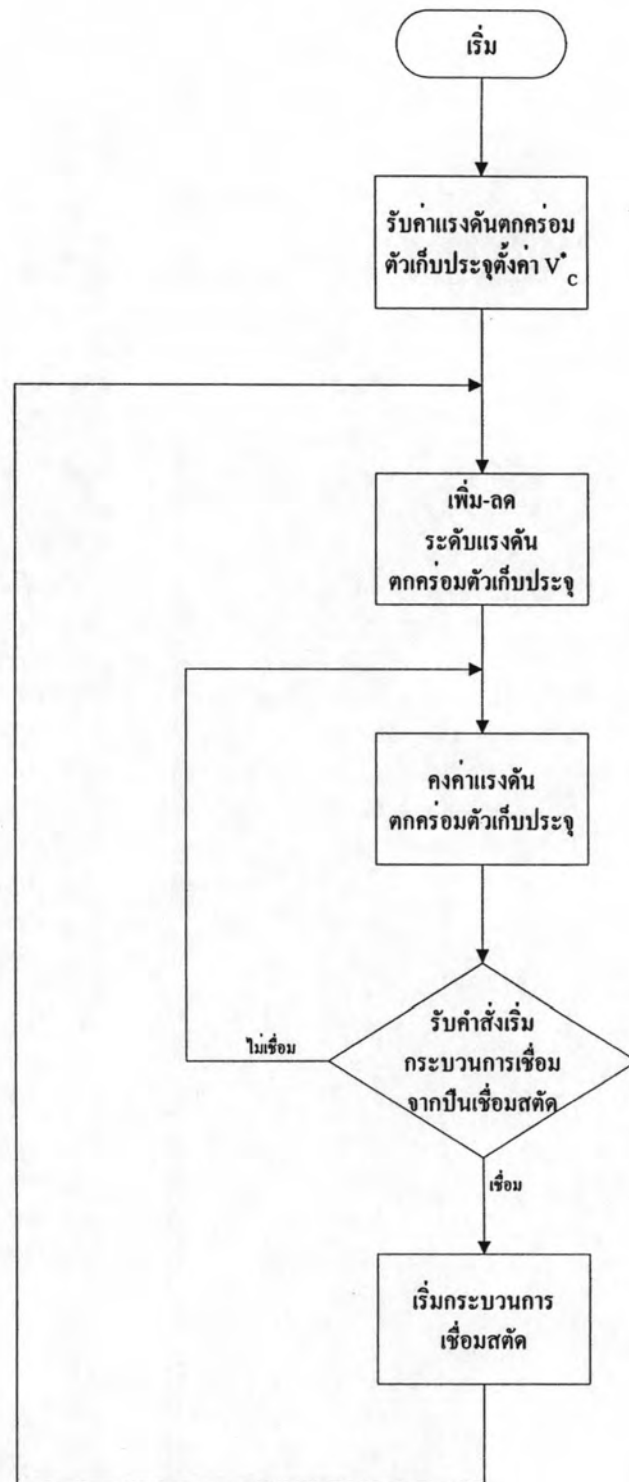
รูปที่ 3.38 การต่อไมโครคอนโทรลเลอร์เพื่อควบคุมอุปกรณ์การเชื่อมสตัด

รูปที่ 3.39 การต่อไมโครคอนโทรลเลอร์เพื่อรับค่าขณะมีการเชื่อมสตัด

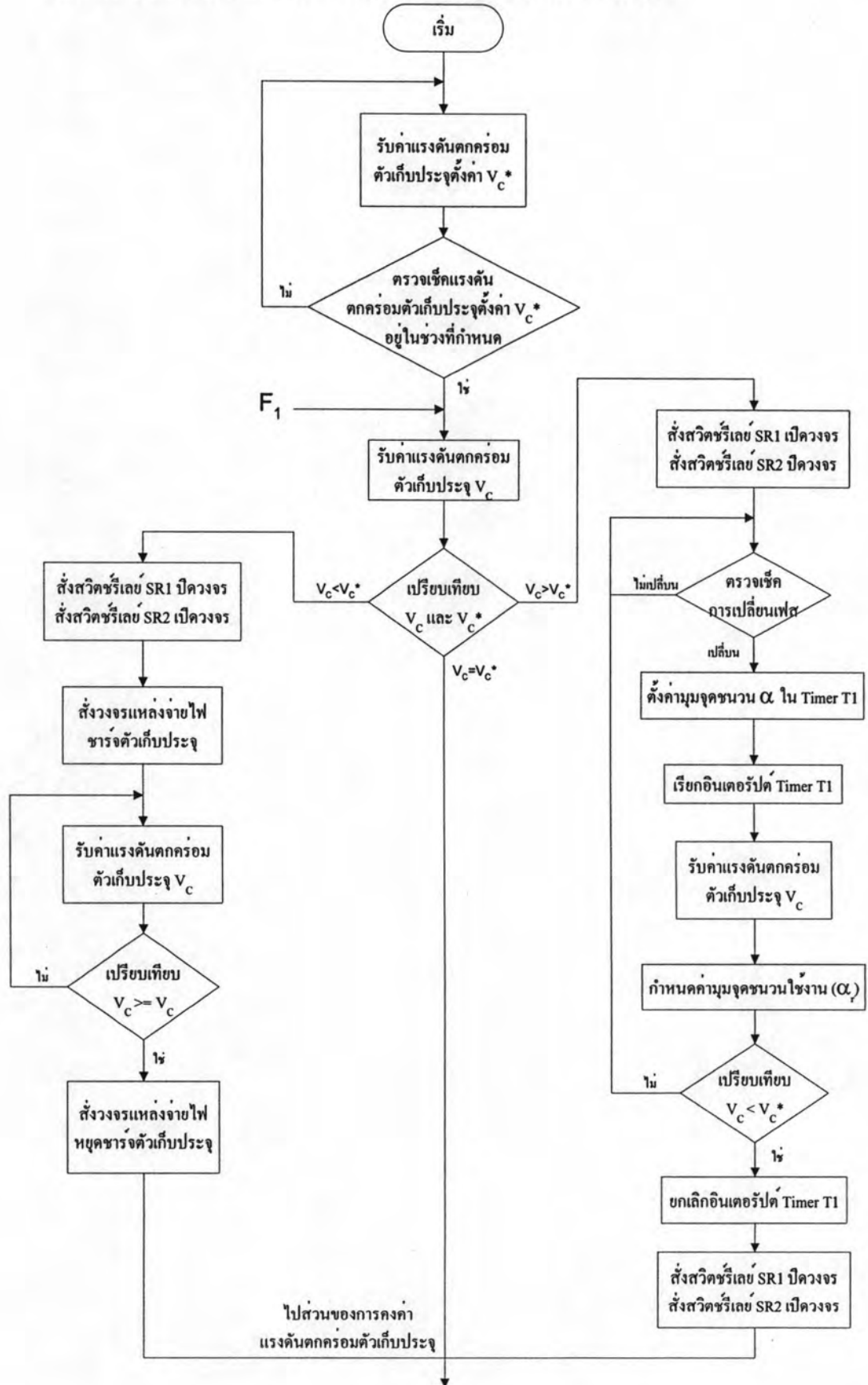
รูปที่ 3.39 แสดงการต่ออุปกรณ์ไมโครคอนโทรลเลอร์เพื่อควบคุมอุปกรณ์การเชื่อมสตัด การรับค่าจากปืนเชื่อมสตัดจะผ่านวงจรแสดงสถานะปืนเชื่อมสตัด (stud gun status) การรับค่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุจะผ่านวงจรสุ่มแรงดันแบบแยกโดด และควบคุมแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุผ่านวงจรชาร์จตัวเก็บประจุและวงจรลดระดับแรงดัน ในการควบคุมไมโครคอนโทรลเลอร์จะทำการชาร์จตัวเก็บประจุให้ถึงค่าที่ตั้งไว้และรอรับสัญญาณเหนี่ยวไกปืนเชื่อมสตัดเพื่อเริ่มกระบวนการเชื่อมสตัด การรับค่าและแสดงผลสามารถทำได้โดยการใช้คีย์แพด(keypad) และจอ LED 7 ส่วน หรืออาจใช้คอมพิวเตอร์ก็ได้ การควบคุมอุปกรณ์การเชื่อมสตัดมีไฟล์เวิร์กการดำเนินงานดังรูปที่ 3.40

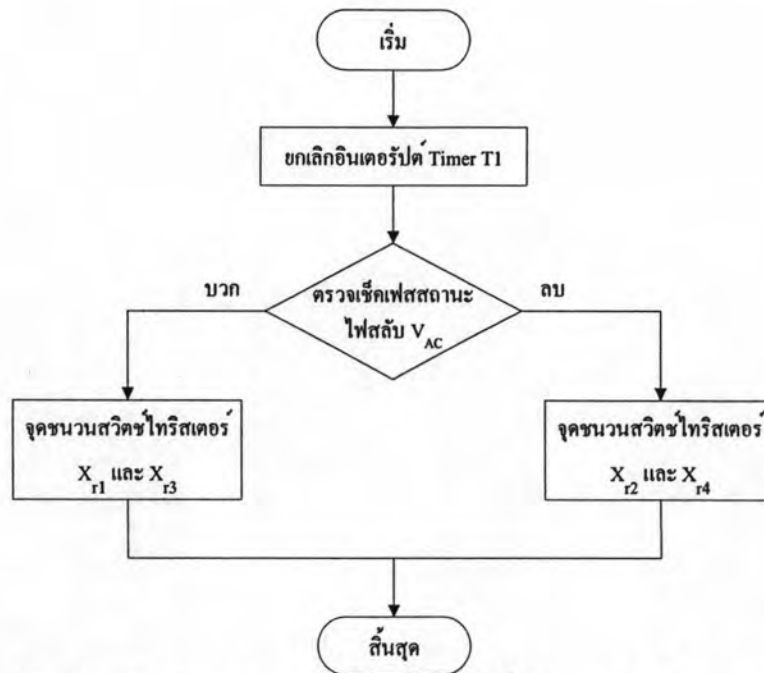
รูปที่ 3.40 โฟลว์ชาร์ตการทำงานของอุปกรณ์การเชื่อมสตัด

จากรูปอุปกรณ์การเชื่อมสตัดจะมีความทำงาน 3 ช่วงด้วยกัน ได้แก่ช่วงเพิ่ม-ลดแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ คือการเพิ่มหรือลดแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุให้มีค่าตามที่ตั้งไว้ ช่วงคงระดับแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ คือการคงค่าระดับแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุให้มีค่าคงที่ เนื่องจากตัวเก็บประจุมีการรั่วไหล (leakage) ทำให้แรงดันตกคร่อมลดลง และช่วงเริ่มกระบวนการเชื่อมสตัด คือการเริ่มกระบวนการเชื่อมสตัดหลังจากเหนี่ยวไกป็นเชื่อมสตัดเพื่อเริ่มกระบวนการเชื่อม

3.4.2.1 โฟลว์ชาร์ตการเพิ่ม-ลดแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ

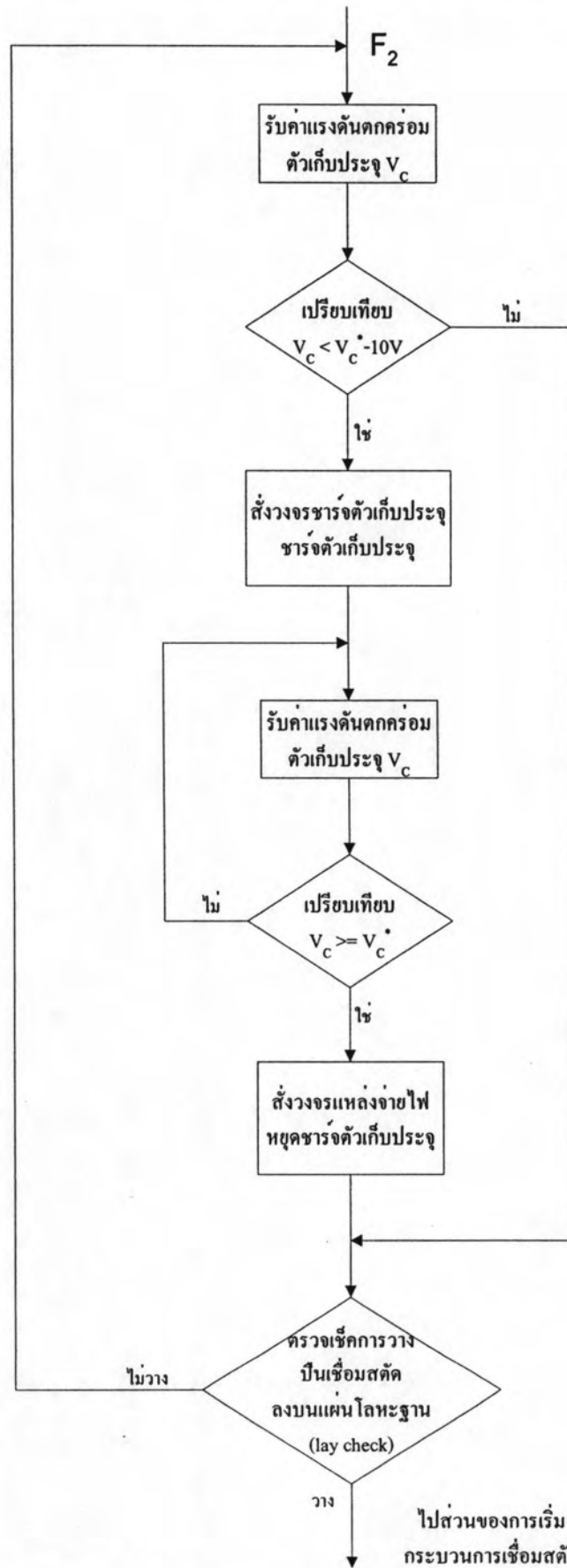
รูปที่ 3.41 โฟลว์ชาร์ตการเพิ่ม-ลดแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ

รูปที่ 3.42 โฟลว์ชาร์ตการจุดชนวนสวิตซ์ไทรสเตอร์เมื่ออินเทอร์รัปต์ Timer T1 เริ่มทำงาน

รูปที่ 3.41 แสดงโฟลว์ชาร์ตการเพิ่ม-ลดระดับแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ ไมโครคอนโทรลเลอร์จะรับแรงดันตั้งค่าจากผู้ใช้งาน และตรวจค่าแรงดันที่ตั้งไว้ว่าอยู่ในช่วงที่กำหนด ในที่นี้ไมโครคอนโทรลเลอร์จะแปลงค่าที่ผู้ใช้ป้อนเข้ามาเป็นค่าชั้นเพื่อใช้ในการพิจารณา จากนั้นจะทำการรับค่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ ในกรณีที่แรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุต่ำกว่าค่าแรงดันที่กำหนด ไมโครคอนโทรลเลอร์จะสั่งให้วงจรชาร์จประจุทำงาน และชาร์จประจุจนกระทั่งแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุมีค่าเท่ากับที่กำหนดไว้ ในกรณีที่แรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุสูงกว่าแรงดันที่กำหนด ไมโครคอนโทรลเลอร์จะสั่งให้วงจรลดระดับแรงดันทำงานในภาคกระแสไม่ต่อเนื่อง ไมโครคอนโทรลเลอร์จะตรวจเช็คการเปลี่ยนเฟส และตั้งค่ามุมจุดชนวนโดยใช้อินเทอร์รัปต์ Timer T1 (รูปที่ 3.42) ระหว่างที่รอการตรวจเช็คการเปลี่ยนเฟสไมโครคอนโทรลเลอร์จะรับค่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ V_c ว่าน้อยกว่าที่กำหนดหรือไม่ เมื่อแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุมีค่าน้อยกว่าที่กำหนด ไมโครคอนโทรลเลอร์จะหยุดการลดระดับแรงดัน และไปที่ช่วงการคงค่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุต่อไป

3.4.2.2 โฟลว์ชาร์ตการคงค่าระดับแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ

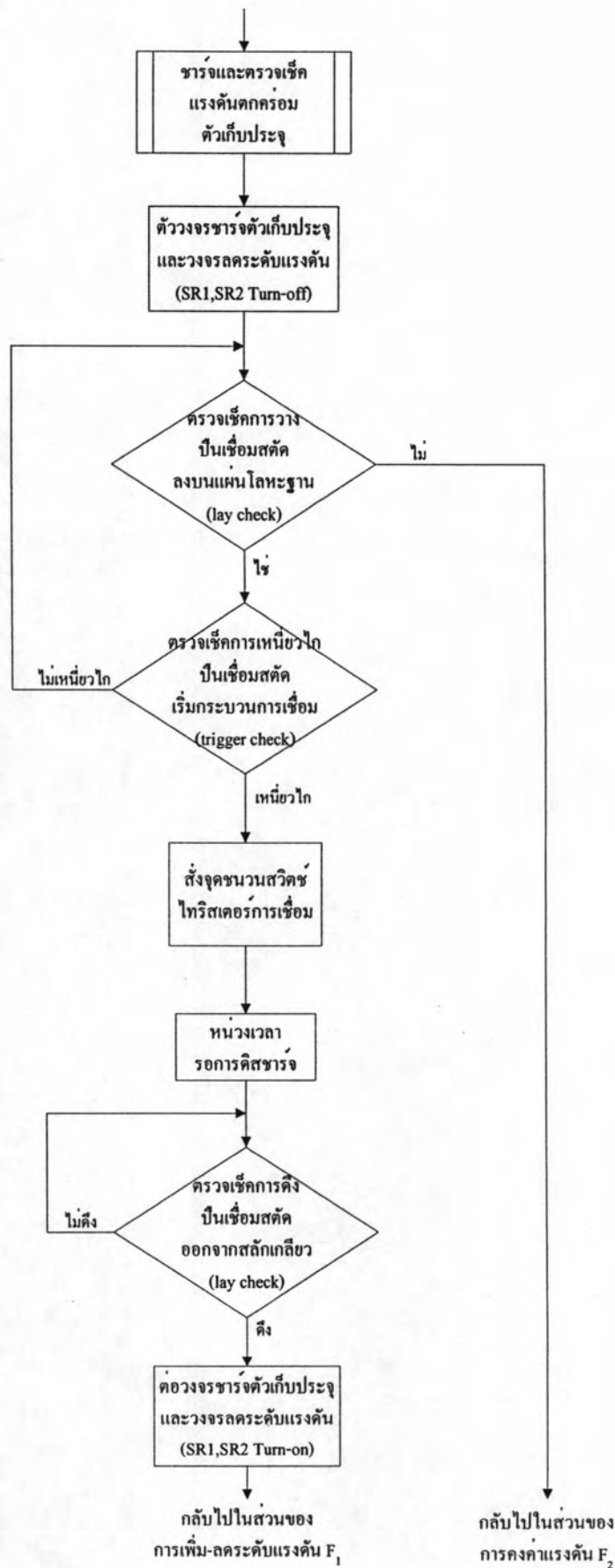

รูปที่ 3.43 โฟลว์ชาร์ตการคงค่าระดับแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ

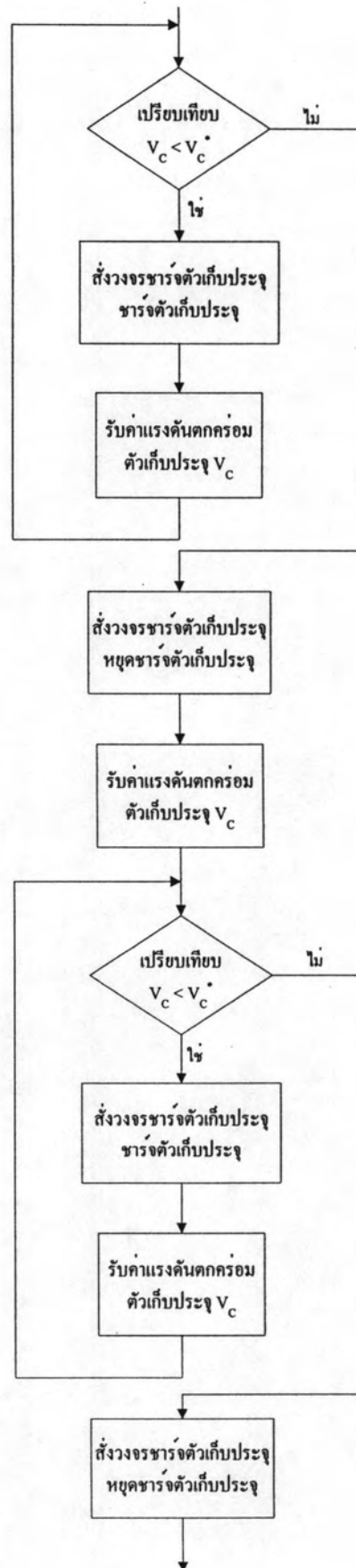

รูปที่ 3.43 แสดงฟิสิกส์การคงค่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ ตัวควบคุมจะรับแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ V_C และจะรักษาระดับแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุไม่ให้ลดลงเกิน 10 V จากค่าที่ตั้งไว้ ในกรณีที่แรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุมีค่าต่ำกว่าที่กำหนดไว้ ไมโครคอนโทรลเลอร์จะสั่งให้วงจรชาร์จตัวเก็บประจุทำงาน และชาร์จประจุให้มีค่าเท่ากับที่กำหนดไว้ และเมื่อป็นเชื่อมสตัดถูกวางบนแผ่นโลหะฐาน ไมโครคอนโทรลเลอร์จะเข้าสู่ช่วงเริ่มกระบวนการเชื่อม

3.4.2.3 ไฟล์ชาร์ตเริ่มกระบวนการเชื่อมสตัด

รูปที่ 3.44 ไฟล์ชาร์ตเริ่มกระบวนการเชื่อมสตัด

รูปที่ 3.45 โพลีชาร์ตการทำงานย่อย (sub-routine) ในการชาร์จ
และตรวจเช็คระดับแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ

จากรูปที่ 3.44 และ 3.45 เมื่อปืนเชื่อมสตัดถูกวางบนแผ่นโลหะฐานแล้ว ตัวเก็บประจุจะถูกชาร์จให้มีระดับแรงดันเท่ากับค่าที่ตั้งไว้ เพื่อเตรียมการดีสชาร์จในกระบวนการเชื่อมสตัด แต่เนื่องจากขณะชาร์จตัวเก็บประจุอาจมีการรบกวนจากวงจรกำลัง และอาจเกิดยอดแหลมในวงจรสุ่มแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ ทำให้แรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุมีค่าต่ำกว่าความเป็นจริง ไมโครคอนโทรลเลอร์จึงต้องทำการตรวจเช็คระดับแรงดันหลังจากการชาร์จตัวเก็บประจุเพื่อตรวจสอบว่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุมีค่าตามที่ตั้งไว้ ในกรณีที่แรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุต่ำกว่าความเป็นจริง ไมโครคอนโทรลเลอร์จะทำการชาร์จประจุใหม่อีกครั้งหนึ่ง จากนั้นไมโครคอนโทรลเลอร์จะตัดวงจรชาร์จตัวเก็บประจุและวงจรลดระดับแรงดันออกจากตัวเก็บประจุ หลังจากนั้นจะทำการตรวจสอบสัญญาณการวางปืนเชื่อมลงบนแผ่นโลหะฐาน (lay check) และรอรับค่าการเหนี่ยวนำปืนเชื่อมสตัด ในกรณีที่ปืนเชื่อมสตัดถูกยกขึ้นจากแผ่นโลหะฐาน ไมโครคอนโทรลเลอร์จะต่อวงจรชาร์จตัวเก็บประจุและวงจรลดระดับแรงดัน และกลับเข้าสู่ช่วงคงค่าแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุ แต่ในกรณีที่เริ่มมีการเหนี่ยวนำเริ่มกระบวนการเชื่อมสตัด (trigger) ไมโครคอนโทรลเลอร์จะส่งสัญญาณให้รีเลย์การเชื่อมจุดขนวนเพื่อเริ่มกระบวนการเชื่อม

หลังจากกระบวนการเชื่อมสตัด ไมโครคอนโทรลเลอร์จะต่อวงจรชาร์จตัวเก็บประจุและวงจรลดระดับแรงดันตกคร่อมตัวเก็บประจุอีกครั้งหลังดึงปืนเชื่อมสตัดออกจากแผ่นโลหะฐาน โดยการตรวจสอบสัญญาณดึงปืนเชื่อมสตัด (pull signal)